

Надпись и сведения о взыскании

1831-
32

с 12
коммунальных

18767

18767(1)

G. u. S.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

STATYSTYKA POLSKI, SERJA C, ZESZYT 12

NADWYŻKI I NIEDOBORY PRZEDSIĘBIORSTW KOMUNALNYCH W R. 1931/32

MIASTA POWYŻEJ 20 000 MIESZKAŃCÓW I POWIATOWE
ZWIĄZKI SAMORZĄDOWE.

OPRACOWAŁ

KAZIMIERZ ROMANIUK

WARSZAWA 1934

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

BIBLIOTEKA
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

ZADŁUŻENIE MIAST I POWIATOWYCH ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH

Stan na 31.III 1931 r.

Statystyka Polski, serja B, zeszyt 16

Zeszyt zawiera dane o zadłużeniu miast i powiatowych związków samorządowych. Publikacja uwzględnia stan zadłużenia w dniu 31.III 1931 r. według wierzycieli z podziałem na zadłużenie krótko i długoterminowe. W publikacji tej poraz pierwszy podano osobno dla każdego powiatowego związku samorządowego i każdego miasta liczącego, według spisu ludności z roku 1931-go ponad 20 000 mieszkańców, sumy zadłużenia krótko i długoterminowego z uwzględnieniem ich rodzaju, co pozwala na ocenę uciążliwości tych zobowiązań. Dla miast liczących poniżej 20 000 mieszkańców liczby te podano dla poszczególnych grup województw. Nadto w niniejszym opracowaniu podano oddzielnie sumy pożyczek długoterminowych, zaciągniętych w okresie budżetowym 1930/31 z podziałem według celów na jakie zostały zaciągnięte.

Tablice zostały poprzedzone uwagami do ankiet, na których podstawie dokonano oszacowań.

PRELIMINARZE BUDŻETOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDOWYCH NA ROK 1933/34

Statystyka Polski, serja B, zeszyt 24

Zeszyt zawiera wydatki i dochody związków samorządowych według preliminarzy budżetowych na rok 1933/34. Materiał został opracowany według typów związków samorządowych (gminy wiejskie, miasta niewydzielone, miasta wydzielone, powiatowe i wojewódzkie związki samorządowe) z podziałem terytorjalnym na województwa. Wpływy z danin komunalnych zostały ujęte w formie szczegółowej, uwzględniającej wpływ z poszczególnego podatku. Nadto zostały podane ogólne sumy wydatków i dochodów szpitali i zakładów opiekuńczych oraz przedsiębiorstw samorządowych z uwzględnieniem typów związków samorządowych i podziału terytorjalnego na województwa. Zeszyt został poprzedzony napisaniem przez p. Mieczysława Bialeckiego omówieniem tablic.

SKOROWIDZ GMIN RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Statystyka Polski, serja B, zeszyt 8

Skorowidz oparty jest na tymczasowych wynikach drugiego powszechnego spisu ludności z dn. 9.XII 1931 r. i zawiera pełny wykaz miast, gmin wiejskich i obszarów dworskich. Dla każdej jednostki podano liczby ludności obecnej i budynków mieszkalnych na podstawie spisu ludności z dn. 9.XII 1931, przyczem dane te zestawiono z analogicznymi danymi ze spisu 1921 roku. Nadto podano liczby powierzchni ogólnej miast, gmin wiejskich i obszarów dworskich obliczone dla woj. centralnych i wschodnich przez Referat Kartograficzny Głównego Urzędu Statystycznego, dla woj. zachodnich i południowych na podstawie katastrów gruntowych, a także liczby użytków rolnych i gruntów ornych w gminach wiejskich i obszarach dworskich, uzyskane z przeprowadzonej w r. 1931 rejestracji rolnej. Tablice zbiorcze obejmują sumy poszczególnych danych dla powiatów i województw, z uwzględnieniem podziału na miasta, gminy wiejskie i obszary dworskie. Ukazały się cztery części, pierwsza obejmująca woj. centralne i wschodnie, druga — zachodnie, trzecia — południowe i część czwarta, która zawiera alfabetyczny skorowidz gmin w Polsce.

Cena części I — zł. 1.60, II — zł. 3.00, III — zł. 2.00 IV — zł. 2.00.

Z materiałów, dotychczas ogłoszonych, a poświęconych *drugiemu powszechnemu spisowi ludności z dn. 9.XII 1931 r.* wymienić należy:

Drugi powszechny spis ludności z dn. 9.XII 1931 r. Formularze i instrukcje (tom 1, serji A Statystyki Polski) cena zł. 6.00

Mieszkania. Dane tymczasowe na podstawie drugiego powszechnego spisu ludności (zesz. 13, serji B Statystyki Polski) cena zł. 1.60.

Ponadto tymczasowe wyniki tego spisu znajdujemy w Wiadomościach Statystycznych r. 1932 str. 29, 53, 56, 73, 80, 138, 194, 238, 239, 310, 311, 331 r. 1933 str. 256, 404.

SKŁAD GŁÓWNY, EKSPEDYCJA I SPRZEDAŻ W GŁÓWNYM URZĘDZIE STATYSTYCZNYM

AL. JEROZOLIMSKA 32. TEL. 610-93. — KONTO P. K. O. 30-064

Zakłady Graficzne L. Mejłachowicza, Grodno, ul. Horodniczańska 3. (17.X 1934—1900).

NADWYŻKI I NIEDOBORY BUDŻETOWE
PRZEDSIĘBIORSTW KOMUNALNYCH

*EXCÉDENTS ET DÉFICITS BUDGÉTAIRES
DES ENTREPRISES COMMUNALES*

WARSZAWA 1934

18767(1)

G. U. S.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

STATYSTYKA POLSKI, SERJA C, ZESZYT 12

NADWYŻKI I NIEDOBORY PRZEDSIĘBIORSTW KOMUNALNYCH W R. 1931/32

MIASTA POWYŻEJ 20 000 MIESZKAŃCÓW I POWIATOWE
ZWIĄZKI SAMORZĄDOWE

OPRACOWAŁ

KAZIMIERZ ROMANIUK

WARSZAWA 1934

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

BIBLIOTEKA
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

18764

KOMITET REDAKCYJNY
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Przewodniczący:

Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego—Edward Szturm de Sztrem

Członkowie:

Stefan Szule — *Redaktor główny*
Karol Czernicki — *Zastępca redaktora głównego*
Władysław Malinowski
Jan Derengowski — *Sekretarz redakcji*

COMITÉ DE RÉDACTION
DE L'OFFICE CENTRAL DE STATISTIQUE

Président:

Directeur de l'Office Central de Statistique—Edward Szturm de Sztrem

Membres:

Stefan Szule — *Rédacteur en chef*
Karol Czernicki — *Rédacteur suppléant*
Władysław Malinowski
Jan Derengowski — *Secrétaire de rédaction*

KAZIMIERZ ROMANIUK

WARSZAWA 1934

WYDAWCA: GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

PRZEDMOWA — AVANT-PROPOS

Materiałem podstawowym, na którym oparto opracowanie danych statystycznych co do nadwyżek i niedoborów budżetowych przedsiębiorstw komunalnych, zawartych w niniejszej pracy, są specjalne formularze ankietowe, przesłane do Głównego Urzędu Statystycznego przez miasta powyżej 20 000 mieszkańców i powiatowe związki samorządowe. Formularze te miały charakter załączników do zamknięć rachunkowych z wykonania budżetu ogólnoadministracyjnego tychże związków za okres 1931/32.

Posiadany materiał wykorzystano do sporządzenia ogólnych zestawień, które, wraz z analogicznymi zestawieniami za okres 1930/31, zostały ogłoszone w zeszycie 5 Statystyki Polski, seria C, poświęconym statystyce samorządowej.

Trudności budżetowe nie pozwoliły Głównemu Urzędowi Statystycznemu na bardziej szczegółowe opracowanie posiadanego materiału. Opracowania takiego podjął się p. Kazimierz Romaniuk—referendarz w Głównym Urzędzie Statystycznym. Wynikiem jego pracy są publikowane poniżej zestawienia statystyczne opatrzone wstępem, omawiającym wartość materiału, metodę pracy i analizę otrzymanych wyników.

Praca niniejsza wnosi poraz pierwszy w tej formie zestawione informacje co do stosunku, zachodzącego pomiędzy finansami poszczególnych związków samorządu terytorjalnego a finansami przedsiębiorstw tychże związków. Jest ona zatem jednym z dalszych przyczynków do badania zagadnienia przedsiębiorczości komunalnej w Polsce.

Le matériel de base, dont on s'est servi pour l'ouvrage ci-après, a été fourni par les formulaires remplis, en réponse à une enquête spéciale de l'Office Central de Statistique, par les municipalités des villes ayant plus de 20 000 habitants et par les administrations autonomes d'arrondissements. Ces formulaires servaient en même temps de supplément aux comptes clos, provenant de l'exécution des budgets administratifs pour l'exercice 1931/32.

Les chiffres obtenus ont été utilisés à dresser des relevés généraux lesquels, conjointement avec les relevés pour l'exercice 1930/31, ont été publiés dans le fascicule 5 de la Statistique de la Pologne, série C, consacré à la statistique des administrations autonomes territoriales.

Les difficultés budgétaires n'ont pas permis à l'Office Central de Statistique d'approfondir certains détails de la documentation obtenue. C'est pourquoi les relevés statistiques ci-après, munis d'une analyse de la valeur des matériaux, de la méthode d'élaboration et des chiffres obtenus, sont le résultat des travaux entrepris, indépendamment de l'Office, par M. Romaniuk, rapporteur à l'Office Central de Statistique.

L'ouvrage ci-présent a pour but d'établir pour la première fois sous forme de relevés statistiques, la relation qui existe entre les finances de différentes administrations autonomes territoriales et les finances des entreprises gérées par ces-mêmes administrations. Donc, c'est un ouvrage de plus parmi les nombreuses contributions tendant à examiner de plus près le problème des entreprises communales en Pologne.

Przewodniczący Komitetu Redakcyjnego
Edward Szturm de Sztrem
Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego

Président du Comité de Rédaction
Edward Szturm de Sztrem
Directeur de l'Office Central de Statistique

Karol Czernicki
w/z Naczelnika Wydziału Statystyki Administracji
Publicznej i Finansów Publicznych

Karol Czernicki
Chef-suppléant de la Section de la Statistique
de l'Administration Publique et des Finances
Publiques

SPIS RZECZY — TABLE DE MATIÈRES

	Str.		Page
Przedmowa	V	Avant-propos	V
Uwagi wstępne	1	Observations préliminaires	9
Tablice		Tableaux	
Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych		Tabl. 1. Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales	
A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców . . .10		A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants . . .10	
B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych 16		B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements 16	
Tabl. 2. Wydatki i dochody przedsiębiorstw komunalnych oraz ich stosunek procentowy do wydatków i dochodów związków komunalnych		Tabl. 2. Dépenses et recettes des entreprises communales, ainsi que leur pourcentage par rapport aux dépenses et aux recettes des administrations autonomes territoriales	
A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców . .20		A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants . . .20	
B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych 22		B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements 22	

UWAGI WSTĘPNE

1. Dotychczasowe informacje, dotyczące finansowej strony działalności przedsiębiorstw komunalnych w Polsce, opracowywane i ogłaszane przez Główny Urząd Statystyczny, ograniczały się do danych, obrazujących globalne pozycje netto, które - w myśl obowiązujących przepisów prawnych - łączą budżety przedsiębiorstw z budżetami ogólnoadministracyjnymi związków komunalnych. Publikacja niniejsza rozszerza znacznie ten zakres informacji,

obejmując dane bardziej szczegółowe i dotyczące większego zakresu zagadnień.

Dane liczbowe zawarte w niniejszej publikacji odnoszą się do okresu budżetowego 1931/32.

Podstawę opracowania tych danych stanowi specjalny formularz rozesłany do miast liczących powyżej 20 000 mieszkańców oraz do powiatowych związków samorządowych. Poniżej podajemy jego dokładną treść:

Nazwa Związku Komunalnego

Województwo

Powiat

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW PRZEDSIĘBIORSTW KOMUNALNYCH

Nazwa przedsiębiorstwa

WINIEN				M A	
1) Wydatki eksploatacyjne			1) Dochody eksploatacyjne		
2) Inne wydatki (wymienić jakie)			2) Inne dochody		
3) Odpisy na fundusze			3) Strata ^b		
a) amortyzacyjny					
b) renowacyjny					
c) inne (wymienić jakie)					
4) Czysty zysk ^a					
Razem			Razem		

^a Jeśli nie cały czysty zysk został przelany do Kasy Związku Komunalnego, należy również podać wysokość sumy przelanej do Kasy Związku Komun. Do Kasy Zw. Kom. przelano zł.

^b Jeśli nie cała strata została pokryta przez Kasę Zw. Komun., należy podać wysokość sumy przekazanej przez Kasę Zw. Komun. na jej pokrycie. Z Kasy Zw. Komun. otrzymano na pokrycie straty zł.

Do formularza powyższego była dołączona następująca instrukcja:

I. S T R A T Y

Pozycja 1 — obejmuje wydatki zarówno osobowe jak i rzeczowe na eksploatację, więc:

- a) pensje zarządu, personelu administracyjnego i technicznego, płace robotnicze i t. d. łącznie ze świadczeniami socjalnymi;
- b) koszty rzeczowe administracji (lokal, opał, koszty podróży, porto, druki, prenumeraty, remonty bieżące i t. p.);
- c) koszty rzeczowe związane z produkcją i sprzedażą dóbr lub dostarczaniem usług więc: kupno surowców materiałów pomocniczych, remonty bieżące urządzeń, maszyn i narzędzi, czynsze dzierżawne i t. d.;
- d) inne koszty jak asekuracja nieruchomości, urządzeń maszyn i narzędzi, ruchomości, towarów etc., prowizje bankowe i handlowe, podatki i opłaty stemplowe i t. d.

Pozycja 2 — obejmuje inne wydatki nie zaliczone do grupy wydatków eksploatacyjnych¹.

Pozycja 3 — obejmuje odpisy na fundusze: inwestycyjny, zapasowy, obrotowy i t. p.

II. Z Y S K I

Pozycja 1 — obejmuje dochody pochodzące ze sprzedaży produkowanych dóbr lub opłat za dostarczane usługi.

Pozycja 2 — obejmuje inne dochody nie zaliczone do dochodów eksploatacyjnych.

Związki komunalne po wypełnieniu formularza danymi liczbowymi, odsyłały go w charakterze załącznika do sprawozdania z wykonania budżetu ogólnoadministracyjnego zpowrotem do Głównego Urzędu Statystycznego.

W wypadku, gdy przedsiębiorstwo figurowało w budżecie ogólnoadministracyjnym pozycją netto, a nie był dołączony do sprawozdania odpowiedni formularz rachunku strat i zysków, zwracano się do poszczególnych związków komunalnych z żądaniem nadesłania sprawozdań uzupełniających. Tak samo zwracano się po informacje dodatkowe wówczas, gdy Główny Urząd Statystyczny posiadał analogiczne informacje za okresy poprzednie, brak ich zaś było za okres opracowywany. W znacznej ilości wypadków (ale nie we wszystkich) związki komunalne informacje uzupełniające nadesłały. Daje to więc pewną gwarancję, że liczba przedsiębiorstw ewentualnie opuszczonych w opracowaniu niniejszym nie może być znaczna. Z drugiej jednak strony nie można twierdzić, ażeby ogłaszane tu dane obejmowały całość przedsiębiorstw komunalnych, a to dla braku należytych podstaw do skontrolowania kompletności.

Ponadto trzeba tu zwrócić uwagę na jeszcze jedną okoliczność, a mianowicie, że jeśli chodzi o praktykę w dziedzinie przedsiębiorczości komunalnej w Polsce, nie wytworzyły się dotychczas dokładne kryteria co do tego, które z urządzeń komunalnych należy traktować jako przedsiębiorstwa, których zaś nie. Wobec tego cały szereg urządzeń, jak np. targowiska, hale targowe, zakłady oczyszczania miast i t. p. mogą być przez niektóre związki komunalne uznawane, przez inne zaś nie uznawane za przedsiębiorstwa.

Przy budowaniu poniższych tablic przyjęto za zasadę uwzględniać tylko te urządzenia,

które przez same związki komunalne uznane zostały za przedsiębiorstwa².

2. W myśl obowiązujących przepisów prawnych gospodarka przedsiębiorstw komunalnych winna opierać się na budżecie, stanowiącym podstawę i zasadnicze ramy dla działalności każdego przedsiębiorstwa w ciągu okresu budżetowego. W końcu tego okresu sporządza się zestawienie istotnie zrealizowanych sum i w ten sposób otrzymuje się finansowy obraz pracy przedsiębiorstwa w odróżnieniu od obrazu kupieckiego, którym jest bilans i rachunek strat i zysków.

Budżet przedsiębiorstwa zgodnie ze wspomnianymi powyżej przepisami prawnymi obejmuje całość wydatków (wraz z odpowiednimi odpisami) i dochodów, których zrealizowanie przewiduje się na dany okres rachunkowy. Z natury rzeczy więc sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu składać się będzie również z całości wydatków i dochodów, które miały miejsce w ciągu danego okresu eksploatacyjnego.

W przeciwieństwie do sprawozdania rachunkowego z wykonania budżetu, które obejmuje wszystkie wydatki i wpływy z danego okresu eksploatacyjnego, rachunek strat i zysków jest kontem wybitnie wynikiem i zawiera jedynie te pozycje, które wpływają na zmianę ostatecznego, handlowego efektu przedsiębiorstwa. Najważniejszą pozycją kredytową tego rachunku jest dochód netto ze sprzedanych fabrykatów, a więc kwota stanowiąca różnicę pomiędzy sumą osiągniętą w okresie eksploatacyjnym ze sprzedaży dóbr a kosztami produkcji tychże dóbr. Szereg pozycji po debecie reprezentuje poszczególne wydatki (a właściwie ostateczne salda poszczególnych rachunków), poniesione w związku z funkcjonowaniem aparatu administracyjno-handlowego i z dostarczeniem gotowego produktu odbiorcy.

¹ Dla wyjaśnienia podajemy, że najważniejszymi składnikami tej pozycji — jak to wynikało z analizy poszczególnych sprawozdań — były wydatki z tytułu spłaty odsetków od długów, ciążyących na poszczególnych przedsiębiorstwach, wydatki z tytułu spłaty rat amortyzacyjnych od tychże długów, wydatki na emerytury, zapomogi i t. p., a także dokonywane z bieżących dochodów eksploatacyjnych wydatki o charakterze inwestycyjnym. Ponadto, rzecz prosta, zamieszczano tu wszelkie inne wydatki, przeważnie drobne, które określano nazwą ogólną: „różne”. W niektórych sprawozdaniach zamieszczane były w tej pozycji wydatki z tytułu udziału przedsiębiorstwa w kosztach centralnego zarządu związku komunalnego. W publikacji niniejszej kwoty te traktowano jako część składową nadwyżki budżetowej i podwyższano o nie sumy nadwyżek lub ewentualnie pomniejszono sumy niedoborów.

² Przed rokiem (obacz Kwartałnik Statystyczny r. 1933 z. 1) ogłosiliśmy dane, dotyczące również ilości przedsiębiorstw komunalnych funkcjonujących w okresie 1928/29. Liczby te otrzymano w wyniku opracowania specjalnej ankiety Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, poświęconej przedsiębiorczości komunalnej. Liczby ankiety i liczby zamknięć rachunkowych, publikowane poniżej, wykazują znaczne rozbieżności. Rozbieżności te należy tłumaczyć głównie tem, że ankieta Min. Spraw Wewnętrznych potraktowała pojęcie przedsiębiorstwa bardzo szeroko, znacznie szerzej aniżeli je traktują same związki komunalne.

Z treści zamieszczonego powyżej formularza statystycznego wynika, że obejmuje on całość zarówno wpływów jak i wydatków przedsiębiorstwa wraz z odpisami na poszczególne fundusze; stanowi wobec tego ściągnięte do kilku zasadniczych pozycji zestawienie dokonanych w danym okresie eksploatacyjnym dochodów i rozchodów budżetowych w takim zakresie, w jakim to przewidują przepisy o budżetowaniu przedsiębiorstw komunalnych — nie jest zaś rachunkiem strat i zysków w tym sensie, jaki mu nadaje teoria¹.

Ponadto w szeregu wypadków można było przeprowadzić porównania pomiędzy liczbami zawartymi w formularzu statystycznym a liczbami sprawozdań z wykonania budżetu przedsiębiorstw, ponieważ jednocześnie z formularzem załączone były przy niektórych sprawozdaniach rachunkowych z wykonania budżetu ogólnoadministracyjnego związków komunalnych również sprawozdania rachunkowe z wykonania budżetu przedsiębiorstw tychże związków. Z porównania tego wynikało, że liczby formularza statystycznego i sprawozdania z wykonania budżetu w znacznej większości wypadków pokrywały się ze sobą.

Z porównania dwu stron sprawozdania rachunkowego z wykonania budżetu otrzymujemy nadwyżkę lub niedobór budżetowy, z porównania zaś kredytu i debetu rachunku strat i zysków — ostateczny zysk lub ostateczną stratę. Wielkości te nie zawsze pokrywają się ze sobą, t. zn., że nie zawsze wielkość nadwyżki budżetowej równać się będzie wielkości ostatecznego zysku, niedobór budżetowy — ostatecznej stracie. W pewnych wypadkach mogą zachodzić bardzo poważne odchylenia, tak dalece, że przy istnieniu nadwyżki budżetowej, rachunek strat i zysków może wykazywać stratę i — odwrotnie — rachunek ten może wykazywać zysk wówczas, gdy strona dochodów budżetu jest mniejsza od strony wydatków. Odchylenia te zależą głównie od wzajemnego ustosunkowania się wielkości produkcji i obrotu handlowego przedsiębiorstwa w ciągu danego okresu eksploatacyjnego, i od tego, że sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu nie uwzględnia zmian zachodzących w majątku przedsiębiorstwa w związku z jego działalnością eksploatacyjną.

Rozbieżności powyższe, dla tem lepszego ich zrozumienia, postaramy się wyjaśnić na przykładzie.

Z jednym z wypadków takiej rozbieżności będziemy mieli do czynienia wówczas, gdy wielkość produkcji przewyższa wielkość sprzedaży. Oznacza to, że nie wszystkie wyprodukowane wyroby gotowe zostały sprzedane w okresie eksploatacyjnym. Część z nich uległa zmagazynowaniu i zostanie sprzedana w następnym, czy następnych okresach eksploatacyjnych. Podobnie nie zostały całkowicie zużytkowane do produkcji zakupione w okresie eksploatacyjnym materiały surowe i pomocnicze. I one również uległy zmagazynowaniu. Ze sprzedaży dokonywanej w ciągu okresu eksploatacyjnego osiągnęte były wysokie zyski, t. zn., że cena sprzedażna znacznie przekraczała koszt własny fabrykacji i sprzedaży jednostki produktu. Tymczasem jednak, wobec tego, że znaczna część produkcji nie została sprzedana lecz uległa zmagazynowaniu, całość sum, osiągniętych ze sprzedaży, była mniejsza od ogółu wydatków, dokonanych w ciągu okresu eksploatacyjnego i budżet przedsiębiorstwa został zamknięty deficytem. Budżet przedsiębiorstwa bowiem z natury rze-

czy obejmie po stronie rozchodów wszystkie wydatki poniesione w danym okresie, a więc również wydatki w związku z wyprodukowaniem wyrobów nie-sprzedanych, znajdujących się w magazynie. Po stronie dochodów zaś będą figurowały sumy osiągnięte ze sprzedaży. Ponieważ jednak sprzedano tylko część produktów, więc jest rzeczą prawdopodobną, że kwota osiągnięta ze sprzedaży jest mniejsza, może nawet znacznie, od sumy kosztów poniesionych w związku z całkowitą produkcją i sprzedażą w danym okresie. Dlatego to budżet zamyka się mniejszym lub większym niedoborem. Z faktu tego nie zawsze wynika, że przedsiębiorstwo pracowało w danym okresie eksploatacyjnym ze stratą. O stracie bowiem — z kupieckiego punktu widzenia — będziemy mogli mówić dopiero wówczas, gdy suma osiągnięta ze sprzedaży jednostki danego dobra będzie mniejsza od sumy wszystkich kosztów przypadających na produkcję i zbycie tegoż dobra. Jeśli więc — jak w danym przykładzie — za tę część produktów, która została sprzedana, osiągnięto taką sumę, że pokryła ona z nadwyżką wszystkie koszty wyprodukowania i sprzedaży, nie można mówić o tem, żeby przedsiębiorstwo pracowało ze stratą. Trudno jest bowiem obciążać dochód osiągnięty ze sprzedaży części wyprodukowanych dóbr całością kosztów produkcji, jeśli pozostały zapas zostanie sprzedany znowu, być może, ze znacznym zyskiem w najbliższym okresie eksploatacyjnym. (Oczywiście zysk ten ulegnie zmniejszeniu o szereg kosztów handlowych okresu przyszłego — koszty magazynowania, asekuracji i t. p., ponadto o oprocentowanie unieruchomionego w pozostających zapasach kapitału).

Przeciwnieństwem powyższego wypadku będzie taki układ rzeczy, przy którym wielkość produkcji jest mniejsza od wielkości sprzedaży. W danym okresie eksploatacyjnym sprzedano nie tylko całość wyprodukowanych w tymże okresie wyrobów, ale również zapas z lat ubiegłych. Całkowicie zużytkowano do produkcji materiały surowe i pomocnicze zarówno zakupione w bieżącym okresie, jak i zmagazynowane z zakupów poczynionych w latach ubiegłych. Załóżmy, że w okresie tym sprzedawano dobra poniżej kosztów własnych ich produkcji i sprzedaży, a więc ze stratą. Mimo to dochody budżetowe mogły być większe od rozchodów, a to ze względu na fakt, iż nie dokonywano nowych wydatków na produkcję, a czerpano z uprzednio nagromadzonych zapasów w magazynie.

Jest rzeczą oczywistą, że niektóre przedsiębiorstwa — prosto ze względu na techniczną stronę ich procesu produkcyjnego — nie mogą pracować na magazyn. Przykładem może tu być przedsiębiorstwo komunikacyjne, gdzie w jednym i tym samym momencie zachodzi produkcja usługi i jej konsumpcja, gdzie więc o jakimś magazynowaniu produktu — nie może być mowy. W podobnej sytuacji są również takie przedsiębiorstwa jak: elektrownie, gazownie, wodociągi, kanalizacje, rzeźnie, piekarnie, kąpieliska i t. p., w których bądź wcale nie można tworzyć zapasów produkowanych dóbr, bądź też — tylko w ilościach minimalnych, nie mogących wpłynąć decydująco na kształtowanie się finansów przedsiębiorstwa. W pewnym, ale również w normalnych warunkach produkcji nie nazbyt znacznym stopniu mogą wpłynąć tu zapasy materiałów surowych i pomocniczych, zużytkowanych do produkcji.

Tak więc w wymienionych wyżej i podobnych im rodzajach przedsiębiorstw nie powinno być zasadniczych

¹ Porównaj: Stanisław Skrzywan — *Zasady księgowania*, Warszawa 1931, str. 195 i nast.

różnic pomiędzy wielkością nadwyżki, czy niedoboru budżetowego a wielkością ostatecznego zysku, czy ostatecznej straty.

Wszystkie powyższe rodzaje przedsiębiorstw są w znacznej mierze typowe dla gospodarczo-czynnej strony działalności związków komunalnych. W gospodarce komunalnej odgrywają one rolę bardzo ważną i to zarówno ze względu na ich ilość, jak i na znaczenie zaspakajanych przez nie potrzeb. W myśl powyższych uwag dane liczbowe zawarte w niniejszej publikacji, a dotyczące nadwyżek i niedoborów budżetowych tych przedsiębiorstw mogą w przybliżeniu mówić nam nie tylko o ich fiskalnej, ale również i kupieckiej, prywatno-gospodarczej dochodowości.

W tablicach, zbudowanych na podstawie omówionego powyżej formularza statystycznego, zastosowane w tym formularzu pojęcia: „czysty zysk” czy „strata” woleliśmy zastąpić pojęciami: „nadwyżka” czy „niedobór budżetowy”, ponieważ wydawało się nam, że pojęcia te bardziej odpowiadają rzeczywistości.

3. Analiza zamieszczonych poniżej liczb nie jest zadaniem niniejszego wstępu metodycznego. Na tem miejscu pragniemy poruszyć jedynie niektóre zagadnienia, aby w ten sposób ułatwić czytelnikowi bliższe zapoznanie się z materiałem oraz zorientowanie się w jego zawartości i wartości.

Publikowane poniżej liczby dostarczają informacji głównie co do kształtowania się nadwyżek i niedoborów budżetowych przedsiębiorstw komunalnych, a więc dotyczą przede wszystkim ostatecznych efektów finansowej strony działalności przedsiębiorstw i nie dają informacji co do ich działalności jako warsztatów gospodarczych, produkujących dobra i usługi i zaspakajających istniejące potrzeby gospodarcze, społeczne i kulturalne.

Liczby te nie wystarczają również, ażebyśmy mogli wyrobić sobie sąd zarówno co do rentowności przedsiębiorstw komunalnych, jak i co do tego, czy ich polityka

kształtowania nadwyżek budżetowych była racjonalna. Dla uzyskania odpowiedzi na dwie ostatnie kwestje - tak ważne i istotne dla zorientowania się w finansowej polityce przedsiębiorstw samorządowych - brak jest w posiadanym przez nas materiale szeregu zasadniczych danych.

Takim zasadniczym brakiem jest przede wszystkim brak informacji co do aktualnej wartości przedsiębiorstw, zwłaszcza zaś co do wysokości zaangażowanego w nich kapitału zakładowego (wielkości te bowiem nie zawsze dokładnie się pokrywają); poza to niezwykle cenne byłyby informacje co do wysokości taryf, kosztów własnych wyprodukowania jednostki dobra czy usługi, stopnia zaspokojenia potrzeb (ilość wyprodukowanego dobra przypadającego na głowę mieszkańca czy odbiorcy), wielkości absolutnych i względnych (w stosunku do wielkości gminy - tak pod względem ludności, jak i obszaru), potencjalnych możliwości wytwórczych i t. d.

Aż do momentu zebrania pełnych informacji co do warunków i metod pracy polskich przedsiębiorstw komunalnych, nie możemy dać wyczerpujących odpowiedzi na żadne z powyżej zarysowanych zagadnień. Dlatego też analiza dotychczas posiadanych informacji winna być dokonywana z ostrożnością, a wnioski, na ich podstawie wyciągnięte, nie mogą być ani kateryczne, ani ostateczne.

Nie wynika z tego oczywiście, aby podane niżej liczby były bez wartości. Mają one, jako jedyny stosunkowo kompletny i porządkowy w tym zakresie publikowany materiał statystyczny (dotyczący tej kwestji), poważną praktyczną i teoretyczną wartość.

Pierwszem, najbardziej nas tu interesującym, zagadnieniem jest wyrobienie sobie ogólnego poglądu na dochodowość przedsiębiorstw komunalnych. Chodzi mianowicie o odpowiedź na pytanie - ile z obserwowanych przedsiębiorstw samorządowych pracowało w badanym okresie z nadwyżką, ile zaś z niedoborem. Odpowiedź na to pytanie znajdziemy w poniższej tablicy, sporządzonej na podstawie szczegółowych zestawień zamieszczonych w dalszej części niniejszej pracy.

Tabl. I. Przedsiębiorstwa, które zamknęły okres eksploatacyjny nadwyżką, niedoborem lub saldem zerowym

Entreprises ayant accusé dans leurs comptes clos annuels un excédent, un déficit ou bien un solde égal à zéro

1931/32

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw Nombre des entreprises				Genre d'entreprises
	ogółem <i>total</i>	które wykazały — <i>ayant accusé</i>			
		nadwyżkę <i>un excédent</i>	niedobór <i>un déficit</i>	saldo zerowe <i>un solde égal à 0</i>	

Przedsiębiorstwa miejskie — <i>Entreprises des communes urbaines</i>					
Ogółem	249	187	51	11	Total
Tramwaje	6	3	3	—	Tramways
Autobusy	1	—	1	—	Autobus
Elektrownie	38	37	1	—	Usines électriques
Gazownie	21	15	5	1	Usines à gaz
Wodociągi	33	29	2	2	Distribution d'eau
Kanalizacje	3	2	1	—	Canalisation
Rzeźnie	51	48	2	1	Abattoirs
Targowiska	4	4	—	—	Marchés
Hale targowe	2	2	—	—	Halles
Jatki	2	1	—	1	Boucheries
Piekarnie	2	—	2	—	Boulangeries

(dok.—fin)

Rodzaje przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw Nombre des entreprises				Genre d'entreprises
	ogółem total	które wykazały — ayant accusé			
		nadwyżkę un excédent	niedobór un déficit	saldo zerowe un solde égal à 0	
Zakłady aprowizacyjne	4	3	1	—	Etabl. d'approvisionnement
„ opałowe	2	2	—	—	Entreprises de combustibles
„ kąpielowe	8	1	7	—	Etablissements de bains
„ oczyszczania miasta	5	4	—	1	Etabl. de nettoiemnt et de vidange
Tabory	10	4	3	3	Matériel roulant pour l'enlèvement d'ordures
Apteki	3	3	—	—	Pharmacies
Cegielnie	2	2	—	—	Briqueteries
Betoniarnie	8	4	4	—	Bétonneries
Gospodarstwa rolne	9	5	3	1	Exploitations agricoles
„ leśne	6	4	2	—	„ forestières
„ ogrodnicze	1	—	1	—	„ horticoles
Lombardy	3	2	—	1	Monts-de-piété
Teatry	3	—	3	—	Théâtres
Kinematografy	6	2	4	—	Cinématographes
Zakłady graficzne	2	2	—	—	Etabl. graphiques
Różne	14	8	6	—	Diverses

Przedsiębiorstwa powiatowe — Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements

Ogółem	170	85	79	6	Total
Kolejki	13	5	7	1	Chemins de fer vicinaux
Elektrownie	10	7	2	1	Usines électriques
Apteki	3	3	—	—	Pharmacies
Cegielnie	19	6	12	1	Briqueteries
Betoniarnie	36	21	14	1	Bétonneries
Kamieniołomy	3	1	1	1	Carrières
Gospodarstwa rolne	39	20	19	—	Exploitations agricoles
„ ogrodnicze	14	5	9	—	„ horticoles
Drukarnie	13	8	5	—	Imprimeries
Różne	20	9	10	1	Diverses

Z tablicy I wynika, że znaczna większość przedsiębiorstw gmin miejskich (ponad 75 %) pracowała w badanym okresie z nadwyżką. Znacznie gorzej przedstawiała się sprawa z przedsiębiorstwami powiatowymi, gdzie pracowało z nadwyżką mniej niż 50% przedsiębiorstw.

Jeśli chodzi o poszczególne rodzaje, to stosunkowo największa liczba przedsiębiorstw dochodowych przypada w miastach na grupy przedsiębiorstw zaopatrujących w dobra najbardziej elementarne jak: elektrownie, gazownie, wodociągi, rzeźnie, w powiatach zaś na elektrownie i betoniarnie. Zdecydowanie deficytowy charakter posiadają w miastach: zakłady kąpielowe, teatry i kinematografy, w powiatach—cegielnie i gospodarstwa ogrodnicze.

Nie posiadając danych, któreby nam pozwoliły podzielić przedsiębiorstwa według stopnia ich rentowności i na tej podstawie wysnuwać wnioski o tendencjach w kształtowaniu się czystych zysków w przedsiębiorstwach komunalnych w Polsce, musimy uciec się do stworzenia innej podstawy, która by choć w części pozwoliła na oświetlenie interesującej nas tutaj kwestji.

Chodzi mianowicie o to, ażeby zorjentować się, jaki stosunek zachodzi między sumą dochodów, osiągniętą przez przedsiębiorstwo w danym okresie eksploatacyjnym

a nadwyżką budżetową, osiągniętą w tymże samym okresie. Inaczej mówiąc, chodzi o obliczenie, jaka część z osiągniętych w danym okresie dochodów idzie na pokrycie pojawiających się w tym samym okresie wydatków, jaka zaś w formie nadwyżki dochodów nad wydatkami stanowi ostateczny finansowy efekt działalności przedsiębiorstwa. Jeśli procent wyrażający ten stosunek jest wysoki, znaczy to, że przedsiębiorstwo pracuje bardziej na uzyskanie maksymalnej nadwyżki netto, aniżeli na pokrycie kosztów. Znaczący to również, że przedsiębiorstwo w pracy swej jest bardziej nastawione na cele fiskalne, aniżeli—społeczne. Z tego oczywiście a contrario nie wynika, że przedsiębiorstwa o małych nadwyżkach, ewentualnie nawet deficytach, są z reguły nastawione na cele społeczne, bowiem mogą tu jeszcze wchodzić w grę czynniki niezależne od świadomej woli kształtowania zysków w tych przedsiębiorstwach komunalnych, jak np. czynniki natury koniunkturalnej, albo elementy tego rodzaju, jak nieudolność czy nieumiejętność w prowadzeniu jakiegoś przedsiębiorstwa.

Zadaniem przytoczonego poniżej zestawienia jest zobrazowanie, w jaki sposób kształtował się omówiony tu stosunek na terenie tych przedsiębiorstw komunalnych, które zostały objęte niniejszym dochodzeniem.

Tabl. II. Stosunek procentowy nadwyżki do ogółu dochodów przedsiębiorstwa

Pourcentage de l'excédent par rapport au total des recettes des entreprises

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw, w których stosunek procentowy nadwyżki do ogółu dochodów przedsiębiorstwa wynosi: <i>Nombre des entreprises où le pourcentage de l'excédent par rapport au total des recettes est de:</i>					Genre d'entreprises
	poniżej au-dessous 10	10—30	30—50	50—70	70 i wyżej et plus	
Przedsiębiorstwa miejskie — <i>Entreprises des communes urbaines</i>						
Ogółem	44	60	46	26	11	Total
Tramwaje	1	2	—	—	—	Tramways
Autobusy	—	—	—	—	—	Autobus
Elektrownie	2	14	17	4	—	Usines électriques
Gazownie	5	10	—	—	—	Usines à gaz
Wodociągi	7	11	10	—	1	Distribution d'eau
Kanalizacja	—	2	—	—	—	Canalisation
Rzeźnie	5	7	11	18	7	Abattoirs
Targowiska	1	1	—	—	2	Marchés
Hale targowe	—	1	1	—	—	Halles
Jatki	—	—	1	—	—	Boucheries
Piekarnie	—	—	—	—	—	Boulangeries
Zakłady aprowizacyjne	1	2	—	—	—	Etabl. d'approvisionnement
„ opałowe	2	—	—	—	—	Entreprises de combustibles
„ kąpielowe	—	1	—	—	—	Etablissements de bains
„ oczyszczania miasta	3	1	—	—	—	Etabl. de nettoiemnt et de vidange
Tabory	2	1	1	—	—	Matériel roulant pour l'enlèvement d'ordures
Apteki	2	1	—	—	—	Pharmacies
Cegielnie	1	—	—	1	—	Briqueteries
Betoniarnie	1	2	1	—	—	Bétonneries
Gospodarstwa rolne	3	1	1	—	—	Exploitations agricoles
„ leśne	—	1	1	2	—	„ forestières
„ ogrodnicze	—	—	—	—	—	„ horticoles
Lombardy	1	1	—	—	—	Monts-de-piété
Teatry	—	—	—	—	—	Théâtres
Kinematografy	1	—	—	—	1	Cinématographes
Zakłady graficzne	2	—	—	—	—	Etabl. graphiques
Różne	4	1	2	1	—	Diverses
Przedsiębiorstwa powiatowe — <i>Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements</i>						
Ogółem	40	30	11	2	2	Total
Kolejki	3	2	—	—	—	Chemins de fer vicinaux
Elektrownie	1	3	3	—	—	Usines électriques
Apteki	3	—	—	—	—	Pharmacies
Cegielnie	4	1	1	—	—	Briqueteries
Betoniarnie	7	11	2	1	—	Bétonneries
Kamieniołomy	1	—	—	—	—	Carrières
Gospodarstwa rolne	10	7	2	1	—	Exploitations agricoles
„ ogrodnicze	1	2	2	—	—	„ horticoles
Drukarnie	7	1	—	—	—	Imprimeries
Różne	3	3	1	—	2	Diverses

Przy analizowaniu liczb zawartych w tabl. II, jak zresztą przy korzystaniu ze wszystkich danych liczbowych objętych niniejszą pracą, nie możemy zapominać, że odnoszą się one do okresu niepomyślnej koniunktury gospodarczej. Dla sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw komunalnych i ich polityki fakt ten ma niewątpliwie bardzo poważne znaczenie.

Tendencja w kształtowaniu się stosunku nadwyżki netto do ogółu dochodów przedsiębiorstwa nie była wśród przedsiębiorstw komunalnych jednolita. Obserwujemy bardzo znaczne odchylenia, poczynając od wartości bliskich zeru (nie mówimy już, rzecz prosta, o przedsiębiorstwach deficytowych) aż do wartości wynoszących ponad 70%. Przytem w miastach stosunek ten kształtował się na poziomie wyższym, aniżeli w powiatach. Wśród przed-

siębiorstw miejskich poziom stosunkowo najwyższy posiadają te przedsiębiorstwa, które ze względu na charakter zaspakajanych potrzeb: powszechnych i elementarnych, oraz ze względu na swe monopolistyczne stanowisko na rynku mogą, korzystając z mało elastycznego popytu na produkowane przez nie dobra i usługi, kształtować swe taryfy znacznie powyżej własnych kosztów produkcji. Są to przede wszystkim: elektrownie, gazownie, wodociągi i rzeźnie.

Wychodząc z założenia, że te właśnie rodzaje przedsiębiorstw odgrywają w życiu komunalnym rolę najważniejszą, przytaczamy poniżej, celem umożliwienia dokonania gruntowniejszej analizy, bardziej szczegółowe liczby, dotyczące interesującej nas tu kwestji, dzieląc przedsiębiorstwa według grup województw i grup wielkości miast.

Tabl. III. Stosunek procentowy nadwyżki do ogółu dochodów niektórych przedsiębiorstw miejskich
Pourcentage de l'excédent par rapport au total des recettes de certaines entreprises municipales

1931/32

Grupy województw Grupy miast	Liczba przedsiębiorstw, w których stosunek procentowy nadwyżki do ogółu dochodów przedsiębiorstwa wynosi: <i>Nombre des entreprises où le pourcentage de l'excédent par rapport au total des recettes est de:</i>					Groupes de départements Groupes de villes
	poniżej au-dessous 10	10—30	30—50	50—70	70 i wyżej et plus	
Elektrownie — Usines électriques						
Ogółem	2	14	17	4	—	Total
Miasta ponad 100 tys. mieszk.	—	1	3	2	—	Villes au-dessus de 100 mille hab.
„ od 50 do 100 tys. mieszk.	1	4	1	—	—	„ de 50 à 100 mille hab.
„ „ 20 „ 50 „ „	1	9	13	2	—	„ „ 20 „ 50 „ „
Woj. centralne	—	1	9	2	—	Départements du centre
„ wschodnie	—	1	3	—	—	„ de l'est
„ zachodnie	1	7	1	1	—	„ de l'ouest
„ południowe	1	5	4	1	—	„ du sud
Gazownie — Usines à gaz						
Ogółem	5	10	—	—	—	Total
Miasta ponad 100 tys. mieszk.	3	3	—	—	—	Villes au-dessus de 100 mille hab.
„ od 50 do 100 tys. mieszk.	1	2	—	—	—	„ de 50 à 100 mille hab.
„ „ 20 „ 50 „ „	1	5	—	—	—	„ „ 20 „ 50 „ „
Woj. centralne	2	2	—	—	—	Départements du centre
„ wschodnie	—	—	—	—	—	„ de l'est
„ zachodnie	2	6	—	—	—	„ de l'ouest
„ południowe	1	2	—	—	—	„ du sud
Wodociągi — Distribution d'eau						
Ogółem	7	11	10	—	1	Total
Miasta ponad 100 tys. mieszk.	3	3	2	—	—	Villes au-dessus de 100 mille hab.
„ od 50 do 100 tys. mieszk.	1	3	3	—	—	„ de 50 à 100 mille hab.
„ „ 20 „ 50 „ „	3	5	5	—	1	„ „ 20 „ 50 „ „
Woj. centralne	1	5	4	—	—	Départements du centre
„ wschodnie	—	—	2	—	—	„ de l'est
„ zachodnie	2	5	3	—	1	„ de l'ouest
„ południowe	4	1	1	—	—	„ du sud
Rzeźnie — Abattoirs						
Ogółem	5	7	11	18	7	Total
Miasta ponad 100 tys. mieszk.	1	4	1	1	—	Villes au-dessus de 100 mille hab.
„ od 50 do 100 tys. mieszk.	3	1	3	1	—	„ de 50 à 100 mille hab.
„ „ 20 „ 50 „ „	1	2	7	16	7	„ „ 20 „ 50 „ „
Woj. centralne	1	2	4	10	5	Départements du centre
„ wschodnie	—	—	1	5	1	„ de l'est
„ zachodnie	3	3	2	—	—	„ de l'ouest
„ południowe	1	2	4	3	1	„ du sud

Ostatnią wreszcie kwestją, którą pragnęlibyśmy na tem miejscu poruszyć, jest sprawa wzajemnego ustosunkowania się liczb charakteryzujących działalność finansową przedsiębiorstw i liczb charakteryzujących działalność finansową związków komunalnych, będących właścicielami danych przedsiębiorstw.

Sprawa ta wiąże się ściśle z pewnem ogólniejszem, gospodarczem i społecznym zjawiskiem. Jesteśmy mianowicie świadkami charakterystycznej ewolucji, jaką przeżywa działalność administracyjna związków komunalnych. Istotą tej ewolucji jest przesuwanie się punktu ciężkości z dziedziny działalności administracyjno-zwierzchniczej ku działalności gospodarczo-twórczej i społeczno-twórczej. „Administrowanie i zarządzanie ludźmi przestało być podstawową czynnością gminy, a natomiast administrowanie

rzeczami—gospodarowanie—stawać się zaczęło czynnością główną, wyróżniającą gminę od innych ciał publicznych”¹.

Liczbową ilustracją tej ewolucji może być ustosunkowanie się wielkości budżetu komunalnego przedsiębiorstwa do budżetu ogólnoadministracyjnego gminy. Wielkość danego przedsiębiorstwa jest w pewnym stopniu wyrazem jego społeczno-gospodarczego znaczenia. Wysoki budżet świadczy o rozmiarach produkcji i—co zatem idzie—o rozmiarach zaspokojenia potrzeb odbiorców. Świadczy więc również o społeczno-gospodarczej roli, jaką odgrywa przedsiębiorstwo na terytorjum swej ekspansji.

Podobnie za podstawę do oceny rozległości działania w dziedzinie spraw ogólnoadministracyjnych związku komunalnego może służyć jego budżet ogólnoadministracyjny.

¹ Konstanty Krzeczkowski — *Zagadnienie przedsiębiorczości komunalnej*, Samorząd Terytorjalny r. 1933, z. 1 i 2, str. 1.

Rzecz prosta, kryterium do oceny wielkości i znaczenia działalności zarówno związku komunalnego, jak i przedsiębiorstwa leży nie w liczbach absolutnych, ale w liczbach względnych, obrazujących stosunek sum budżetowych do innych wielkości, jak np. liczby mieszkańców, rozmiaru zadań do przeprowadzenia, czy zagadnień do rozwiązania, liczby rzeczywistych czy potencjalnych odbiorców danych dóbr lub usług i t. p. Jednakże dla celów, które sobie stawia niniejsza praca, obliczenie tego rodzaju wielkości charakterystycznych, jak wymienione powyżej, nie jest konieczne. Za podstawę do oceny ekspansji gospodarczej przedsiębiorstwa w obrębie ogólnoadministracyjnej działalności gminy ma nam służyć wzajemne porównanie budżetu związku komunalnego z jednej strony, budżetu zaś przedsiębiorstwa—z drugiej. Jeżeli zaś chcemy wyjść poza analizę jednego przedsiębiorstwa i przejść do analizy całokształtu zjawiska przedsiębiorczości komunalnej, wówczas na miejsce sum budżetu jednego przedsiębiorstwa musimy wziąć sumę budżetów wszystkich przedsiębiorstw danej gminy i ten dopiero jakgdyby globalny budżet jej gospodarczo-twórczej działalności przeciwstawić budżetowi ogólnoadministracyjnemu.

Przytoczona poniżej tablica z zawiera z jednej strony ogólne sumy wydatków i dochodów zwyczajnych wszystkich przedsiębiorstw każdego z poszczególnych związków komunalnych, oraz z drugiej strony—liczby procentowe charakteryzujące stosunek tych sum do ogólnych sum wydatków i dochodów zwyczajnych tychże związków. Sumy wydatków i dochodów przedsiębiorstw wzięto z formularza statystycznego, stanowiącego podstawę opracowania niniejszej publikacji. Sumy ogólne wydatków i dochodów związków komunalnych—w stosunku do których obliczono zamieszczone w tablicy liczby procentowe—wzięto ze sprawozdań (t. zw. zamknięć) rachunkowych z wykonania budżetu ogólnoadministracyjnego poszczególnych związków.

Jak z tablicy 2 wynika, w niektórych związkach komunalnych ów globalny budżet przedsiębiorstw przekracza niejednokrotnie budżet ogólnoadministracyjny związku komunalnego.

Maksymalny procent, wyrażający stosunek powyższych dwóch wielkości, obserwujemy w mieście Tczewie, gdzie globalny budżet przedsiębiorstw stanowił 181% ogólnego budżetu gmin. Zbliżony stosunek wykazują przedsiębiorstwa m. Tarnowa, gdzie analogiczny stosunek wyrażał się liczbą 172%.

W powiatowych związkach komunalnych maksymalny stosunek wykazuje powiat średzki, gdzie budżet jednego przedsiębiorstwa tego związku, mianowicie kolejki, wynosił 170% budżetu ogólnoadministracyjnego.

Celem łatwiejszego zanalizowania samego zjawiska, uchwycenia niejako jego syntezy, sporządziliśmy poniższe zestawienie, gdzie ugrupowaliśmy obserwowane związki komunalne według stosunku procentów wydatków zwyczajnych wszystkich przedsiębiorstw danego związku do ogółu wydatków zwyczajnych tegoż związku.

Tabl. IV. Stosunek procentowy wydatków zwyczajnych przedsiębiorstw do wydatków zwyczajnych związków komunalnych

Pourcentage des dépenses ordinaires des entreprises par rapport au total des dépenses ordinaires des administrations autonomes territoriales

1931/32		
Odsetki Pourcentage	Liczba miast Nombre des villes	Liczba powiatów Nombre des arrondissements
Ogółem—Total	62	107
Poniżej 10—et moins	11	61
10 — 20	7	20
20 — 40	14	11
40 — 60	11	5
60 — 80	11	5
80 — 100	2	3
100 — 120	2	—
120 — 140	1	1
140 — 160	1	—
160 i wyżej—et plus	2	1

Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales en 1931/32

Résumé

Les chiffres ci-après sont basés sur les données fournies par une enquête spéciale, envoyée aux communes urbaines ayant plus de 20000 habitants, ainsi qu'aux arrondissements autonomes. Les formulaires de l'enquête remplis devaient servir de complément à des rapports sur l'exécution des budgets administratifs des administrations autonomes territoriales envisagées; les rapports mentionnés servent de base à l'établissement de nos statistiques des finances communales.

Dans le cas, où l'entreprise figurait dans le budget et que l'on manquait de bulletin respectif, on adressait à l'administration territoriale respective la demande de compléter les matériaux fournis. De même, on exigeait des renseignements supplémentaires dans les cas, où l'on disposait, pour les périodes antérieures, des renseignements qui faisaient défaut pour la période envisagée. Dans la plupart des cas, les renseignements exigés ont été fournis à l'Office Central de Statistique, c'est ce qui nous garantit, que le nombre des entreprises omises est minime. Toutefois, on ne peut affirmer, que les données ci-après embrassent la totalité des entreprises communales, puisqu'on manque de matériaux pouvant servir de contrôle.

Un autre obstacle s'opposant à un examen intégral de la totalité des entreprises consiste dans le fait que jusqu'à présent, il n'existe pas de critères quant à la définition précise de la notion de l'entreprise communale. Il en résulte des différences, souvent considérables, dans la manière d'envisager ces questions de la

part de différentes administrations autonomes territoriales. Dans cet ouvrage, on a adopté le principe de considérer comme entreprises, les services considérés comme entreprises par les administrations en question.

Le formulaire servant de base à l'établissement des chiffres ci-après a été rédigé de manière à embrasser la totalité des dépenses et des recettes des entreprises, effectuées à la période donnée et réparties en quelques groupes, et notamment; en ce qui concerne les dépenses—les dépenses d'exploitation, autres catégories de dépenses, les inscriptions aux fonds d'amortissement et de rénovation, enfin—s'il y a lieu—l'excédent des recettes sur les dépenses; en ce qui concerne les recettes—les recettes d'exploitation, autres catégories de recettes et, s'il y a lieu, le déficit (l'excédent des dépenses par rapport aux recettes).

Le contenu des formulaires se reflète le mieux dans les tableaux 6 et 7, insérés à la fin du présent ouvrage et où chaque entreprise a été traitée à part. Les tableaux 4 et 5 donnent les renseignements généraux relatifs à la totalité des entreprises appartenant à de différentes administrations territoriales; les chiffres des dépenses et des recettes des entreprises y sont confrontés avec les chiffres totaux des dépenses et des recettes des administrations territoriales envisagées. La confrontation de ces chiffres permet de nous rendre compte de l'importance du rôle que jouent les entreprises dans l'ensemble de l'activité financière des administrations autonomes territoriales.

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych
Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales

A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców
A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants

Tysiące złotych — *Milliers de zlotys*

1931/32

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Miasta <i>Genre d'entreprises Villes</i>	Wydatki zwyczajne — <i>Dépenses ordinaires</i>						Dochody zwyczajne <i>Recettes ordinaires</i>			Nad- wyżki <i>Excé- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'explo- itation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'explo- itation</i>	inne <i>autres</i>		
			amorty- zacyjny <i>d'amortis- ement</i>	renowa- cyjny <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Tramwaje — <i>Tramways</i>											
Warszawa ^a (A)	44 302	36 966	—	3 191	3 501	644	52 814	52 814	—	8 512	—
Bydgoszcz (A)	924	924	—	—	—	—	1 102	1 102	—	178	—
Lwów (A)	9 642	8 487	—	—	—	1 155	9 438	9 438	—	—	204
Grudziądz (B)	535	525	10	—	—	—	479	478	1	—	56
Inowrocław (B)	106	98	—	8	—	—	109	109	—	3	—
Tarnów (B)	208	208	—	—	—	—	178	178	—	—	30
Autobusy — <i>Autobus</i>											
Lublin (A)	657	656	—	—	—	1	595	594	1	—	62
Elektrownie — <i>Usines électriques</i>											
Lublin (A)	795	795	—	—	—	—	1 595	1 595	—	800	—
Wilno (A)	2 354	1 577	716	52	—	9	3 969	3 965	4	1 615	—
Poznań (A)	5 648	3 593	—	1 700	353	2	7 733	7 729	4	2 085	—
Bydgoszcz (A)	1 185	1 185	—	—	—	—	2 734	2 734	—	1 549	—
Kraków (A)	5 949	4 274	857	—	—	818	8 921	8 888	33	2 972	—
Lwów (A)	7 026	4 264	550	750	350	1 112	10 173	10 039	134	3 147	—
Kalisz (B)	779	693	—	—	—	86	1 302	1 163	139	523	—
Toruń ^b (B)	3 188	2 588	169	—	—	431	3 440	3 417	23	252	—
Grudziądz (B)	1 601	1 585	16	—	—	—	1 821	1 755	66	220	—
Królewska Huta (B)	1 540	1 519	—	21	—	—	1 747	1 716	31	207	—
Przemyśl (B)	846	646	—	32	86	82	968	932	36	122	—
Stanisławów (B)	715	379	—	—	—	336	694	694	—	—	21
Płock (C)	412	356	—	—	—	56	616	560	56	204	—
Skierniewice (C)	153	126	—	7	—	20	210	198	12	57	—
Pabjanice (C)	493	453	—	40	—	—	801	801	—	308	—
Będzin (C)	561	538	—	—	—	23	833	800	33	272	—
Zawiercie (C)	222	197	—	25	—	—	325	291	34	103	—
Siedlce (C)	338	285	—	44	—	9	488	488	—	150	—
Zamość (C)	407	316	81	—	10	—	599	595	4	192	—
Grodno (C)	352	325	—	27	—	—	915	836	79	563	—
Łomża (C)	194	178	—	16	—	—	372	372	—	178	—
Suwałki (C)	270	254	16	—	—	—	390	390	—	120	—
Baranowicze (C)	204	201	—	3	—	—	274	274	—	70	—
Równe (C)	364	331	—	33	—	—	586	586	—	222	—
Kowel (C)	220	220	—	—	—	—	331	331	—	111	—
Inowrocław (C)	397	332	—	65	—	—	560	560	—	163	—
Pińczów (C)	616	595	—	21	—	—	829	829	—	213	—
Tczew (C)	773	552	125	—	1	95	908	908	—	135	—
Rybnik (C)	409	284	73	27	—	25	540	540	—	131	—
Mysłowice (C)	340	340	—	—	—	—	490	490	—	150	—
Tarnów (C)	911	818	—	—	—	93	1 120	1 092	28	209	—
Nowy Sącz (C)	452	331	—	—	117	4	452	409	43	0	—
Drohobycz (C)	84	42	—	—	—	42	215	215	—	131	—
Rzeszów (C)	509	451	—	57	—	1	597	593	4	88	—
Jarosław (C)	134	126	—	—	—	8	246	231	15	112	—
Sambror (C)	235	209	—	26	—	—	283	281	2	48	—
Kołomyja (C)	175	153	—	22	—	—	281	280	1	106	—
Stryj (C)	174	158	—	16	—	—	245	245	—	71	—

^a Tramwaje i autobusy. ^b Elektrownia i gazownia.

U w a g a. Litery w nawiasach oznaczają: (A)—miasta ponad 100 tys. mieszkańców, (B)—miasta od 50 do 100 tys. mieszkańców, (C)—miasta od 20 — 50 tys. mieszkańców.

^a Tramways et autobus. ^b Usine électrique et usine à gaz.

N o t e. Les lettres entre parenthèses désignent: (A) — les villes au-dessus de 100 mille habitants, (B) — les villes de 50 à 100 mille habitants, (C) — les villes de 20 à 50 mille habitants.

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych (c. d.)*Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (suite)***A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców***A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants*

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Miasta <i>Genre d'entreprises Villes</i>	Wydatki zwyczajne — <i>Dépenses ordinaires</i>						Dochody : wyczejne <i>Recettes ordinaires</i>			Nad- wyżki <i>Excé- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	inne <i>autres</i>		
			amorty- zacyjny <i>d'amortis- sement</i>	renowa- cyjny <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Gazownie — <i>Usines à gaz</i>											
Warszawa (A)	21 808	20 106	206	517	929	50	25 667	25 667	—	3 859	—
Lublin (A)	460	448	—	—	—	12	485	469	16	25	—
Poznań (A)	4 825	3 963	—	821	15	26	6 139	6 091	48	1 314	—
Bydgoszcz (A)	1 284	1 106	178	—	—	—	1 323	1 269	54	39	—
Kraków (A)	3 063	2 563	305	—	3	192	3 475	3 475	—	412	—
Lwów (A)	2 938	2 649	—	30	—	259	3 060	3 060	—	122	—
Kalisz (B)	580	536	26	—	—	18	673	591	82	93	—
Piotrków (B)	198	184	—	5	—	9	200	200	0	2	—
Radom (B)	207	174	—	—	—	33	160	144	16	—	47
Grudziądz (B)	666	666	—	—	—	—	886	886	—	220	—
Stanisławów (B)	518	488	—	—	—	30	481	481	—	—	37
Inowrocław (C)	370	343	—	27	—	—	455	455	—	85	—
Gniezno (C)	541	530	—	11	—	—	594	594	—	53	—
Tczew (C)	228	178	49	—	1	—	287	267	20	59	—
Rybnik (C)	236	191	31	14	—	—	218	176	42	—	18
Mysłowice (C)	199	199	—	—	—	—	267	267	—	68	—
Bielsko (C)	976	800	—	—	—	176	1 109	1 109	—	133	—
Tarnów (C)	465	341	9	5	5	105	465	446	19	—	—
Drohobycz (C)	75	67	—	—	8	—	107	107	—	32	—
Rzeszów (C)	41	33	—	8	—	—	34	34	—	—	7
Jarosław (C)	170	154	0	—	—	16	170	165	5	—	0
Wodociągi — <i>Distribution d'eau</i>											
Warszawa ^a (A)	25 045	10 348	—	4 032	6 944	3 721	25 333	22 368	2 965	288	—
Częstochowa (A)	1 128	967	—	—	—	161	1 128	949	179	—	—
Sosnowiec (A)	511	323	—	29	60	99	661	571	90	150	—
Lublin ^a (A)	476	296	—	96	84	—	836	760	76	360	—
Wilno (A)	952	528	—	421	—	3	1 769	1 621	148	817	—
Poznań (A)	2 183	1 666	517	—	—	—	2 243	2 243	—	60	—
Bydgoszcz (A)	427	231	—	33	68	95	504	489	15	77	—
Katowice (A)	1 180	1 065	—	—	—	115	1 412	1 412	—	232	—
Lwów (A)	4 210	2 214	832	129	53	982	4 244	4 096	148	34	—
Piotrków (B)	91	77	—	10	—	4	140	140	—	49	—
Radom (B)	246	246	—	—	—	—	459	434	25	213	—
Kielce ^a (B)	183	154	—	—	—	29	217	217	—	34	—
Toruń (B)	297	294	—	3	—	—	331	282	49	34	—
Grudziądz (B)	218	213	5	—	—	—	350	345	5	132	—
Królewska Huta (B)	319	319	—	—	—	—	406	404	2	87	—
Przemyśl (B)	263	170	47	38	—	8	276	258	18	13	—
Płock (C)	135	130	—	—	—	5	188	181	7	53	—
Będzin (C)	160	159	—	—	1	—	207	207	—	47	—
Dąbrowa Górnicza ^a (C)	96	45	—	—	—	51	117	117	—	21	—
Czeladź (C)	7	7	—	—	—	—	7	7	—	—	0
Grodno (C)	157	152	—	5	—	—	285	259	26	128	—
Równe (C)	16	16	—	—	—	—	26	26	—	10	—
Inowrocław (C)	143	101	—	42	—	—	230	230	—	87	—
Gniezno (C)	195	190	—	5	—	—	227	227	—	32	—
Tczew (C)	219	152	57	—	—	10	225	210	15	6	—
Rybnik (C)	138	59	54	8	—	17	125	125	—	—	13
Mysłowice (C)	223	223	—	—	—	—	332	332	—	109	—
Bielsko (C)	81	81	—	—	—	—	380	380	—	299	—
Tarnów (C)	601	454	95	17	—	35	613	594	19	12	—
Nowy Sącz (C)	124	90	—	5	22	7	154	151	3	30	—
Biała (C)	57	50	—	—	—	7	104	102	2	47	—
Borysław (C)	76	76	—	—	—	—	81	74	7	5	—
Drohobycz (C)	121	121	—	—	—	—	121	121	—	—	—

^a Wodociągi i kanalizacja. ^a Distribution d'eau et canalisation.

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych (c. d.)

Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (suite)

A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców

A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Miasta <i>Genre d'entreprises Villes</i>	Wydatki zwyczajne — <i>Dépenses ordinaires</i>						Dochody zwyczajne <i>Recettes ordinaires</i>			Nad- wyżki <i>Excé- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	inne <i>autres</i>		
			amorty- zacyjny <i>d'amortis- ement</i>	renowa- cyjny <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Kanalizacje — <i>Canalisation</i>											
Bydgoszcz (A)	597	360	—	7	61	169	677	660	17	80	—
Piotrków (B)	22	22	—	—	—	—	0	—	0	—	22
Toruń (B)	117	117	—	0	—	—	152	145	7	35	—
Rzeźnie — <i>Abattoirs</i>											
Warszawa (A)	2 877	1 654	—	166	166	891	3 410	3 321	89	533	—
Lublin ^a (A)	816	313	—	—	105	398	803	764	39	—	13
Wilno (A)	269	254	—	4	—	11	538	528	10	269	—
Poznań (A)	1 397	934	—	463	—	—	1 479	1 479	—	82	—
Bydgoszcz (A)	555	467	—	—	31	57	748	727	21	193	—
Katowice (A)	678	534	—	—	—	144	952	952	—	274	—
Kraków ^b (A)	824	799	—	25	—	0	1 465	1 445	20	641	—
Lwów ^c (A)	951	812	—	11	128	—	1 321	1 321	—	370	—
Kalisz (B)	82	82	—	—	—	—	223	222	1	141	—
Radom ^a (B)	446	385	—	—	—	61	460	443	17	14	—
Kielce (B)	54	42	—	11	—	1	101	100	1	47	—
Białystok ^d (B)	205	182	—	15	—	8	327	320	7	122	—
Toruń (B)	428	408	—	13	—	7	625	619	6	197	—
Grudziądz (B)	272	251	—	21	—	—	386	335	51	114	—
Królewska Huta (B)	801	771	—	—	—	30	802	789	13	1	—
Stanisławów (B)	210	191	—	19	—	—	213	213	—	3	—
Płock (C)	31	31	—	—	—	—	46	45	1	15	—
Żyrardów (C)	49	49	—	—	—	—	80	80	—	31	—
Kutno (C)	25	25	—	—	—	—	58	58	0	33	—
Skierniewice (C)	21	21	—	—	—	—	95	95	—	74	—
Pabjanice (C)	68	68	—	—	—	—	165	165	—	97	—
Tomaszów Maz. (C)	25	25	—	—	—	—	93	93	—	68	—
Zgierz (C)	14	14	—	—	—	—	73	73	—	59	—
Zduńska Wola (C)	26	26	—	—	—	—	101	101	—	75	—
Będzin (C)	43	38	2	2	—	1	107	105	2	64	—
Zawiercie (C)	10	10	—	—	—	—	44	44	—	34	—
Czeladź (C)	22	10	12	—	—	—	27	27	—	5	—
Siedlce (C)	47	40	—	7	—	—	140	140	—	93	—
Chelm (C)	23	22	—	1	—	—	61	57	4	38	—
Zamość (C)	16	16	—	—	—	—	47	47	—	31	—
Grodno (C)	44	44	—	—	—	—	137	131	6	93	—
Łomża (C)	38	36	—	2	—	—	96	96	—	58	—
Suwałki (C)	33	33	—	—	—	—	100	100	—	67	—
Baranowice (C)	49	49	—	—	—	—	86	86	—	37	—
Pińsk (C)	32	32	—	—	—	—	86	86	—	54	—
Równe (C)	74	74	—	—	—	—	178	178	—	104	—
Łuck (C)	19	16	—	3	—	—	138	136	2	119	—
Kowel (C)	50	45	—	5	—	—	109	109	—	59	—
Włodzimierz (C)	28	26	—	2	—	—	71	71	0	43	—
Gniezno (C)	343	320	—	3	—	20	356	356	—	13	—
Bielsko (C)	87	87	—	—	—	—	136	136	—	49	—
Tarnów (C)	658	224	—	—	—	434	407	287	120	—	251
Nowy Sącz (C)	106	68	—	—	38	—	161	153	8	55	—
Biała ^e (C)	58	58	—	—	—	—	96	96	—	38	—
Borysław (C)	48	48	—	—	—	—	101	101	0	53	—
Drohobycz (C)	65	65	—	—	—	—	112	112	—	47	—
Rzeszów (C)	31	29	—	2	—	—	64	64	—	33	—
Jarosław (C)	70	70	—	—	—	—	70	70	—	—	—
Sambor (C)	34	34	—	—	—	—	48	48	—	14	—
Kołomyja (C)	30	30	—	—	—	—	84	84	—	54	—
Stryj (C)	39	36	—	3	—	—	135	135	0	96	—

^a Rzeźnia i targowisko. ^b Rzeźnia wraz z chłodnią i fabryką lodu. ^c Rzeźnia miejska, targowice i tor dowozowy. ^d Rzeźnia i jatka. ^e Rzeźnia i chłodnia miejska.

^a Abattoir et marché. ^b Abattoir, établissement de frigorification et fabrique de glace. ^c Abattoir municipal, marchés et voie de service. ^d Abattoir et boucherie. ^e Abattoir et établissement de frigorification.

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych (c. d.)

Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (suite)

A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców

A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Miasta <i>Genre d'entreprises Villes</i>	Wydatki zwyczajne — <i>Dépenses ordinaires</i>						Dochody zwyczajne <i>Recettes ordinaires</i>			Nad- wyżki <i>Excé- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			inne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	inne <i>autres</i>		
			amorty- zacyjny <i>d'amortis- ement</i>	renowa- cyjny <i>de reno- vation</i>							
Targowiska — <i>Marchés</i>											
Poznań (A)	364	212	—	152	—	—	471	471	—	107	—
Bydgoszcz (A)	31	28	—	1	—	2	32	32	—	1	—
Kielce (B)	4	1	—	—	—	3	30	30	—	26	—
Dąbrowa Górna (B)	2	2	—	—	—	—	7	7	—	5	—
Hale targowe — <i>Halles</i>											
Bydgoszcz (A)	20	18	—	1	—	1	33	33	—	13	—
Piotrków (B)	101	87	—	10	—	4	116	116	—	15	—
Jatki — <i>Boucheries</i>											
Warszawa ^a (A)	70	69	—	—	—	1	70	69	1	—	—
Wilno (A)	15	15	—	0	—	—	24	24	—	9	—
Piekarnie — <i>Boulangeries</i>											
Warszawa (A)	2042	1813	—	229	—	—	1666	1666	—	—	376
Kraków (A)	781	718	—	—	—	63	710	687	23	—	71
Zakłady aprowizacyjne — <i>Etabl. d'approvisionnement</i>											
Warszawa (A)	352	344	4	—	—	4	397	382	15	45	—
Łódź (A)	1227	852	—	—	—	375	1005	1004	1	—	222
Lwów (A)	817	767	7	27	—	16	825	825	—	8	—
Piotrków (B)	6	—	6	—	—	—	7	7	—	1	—
Składy opałowe — <i>Dépôts de combustibles</i>											
Wilno (A)	356	356	—	—	—	—	360	360	—	4	—
Kraków (A)	1310	1310	—	—	—	—	1363	1314	49	53	—
Zakłady kąpielowe — <i>Etablissements de bains</i>											
Kielce (B)	23	23	—	—	—	—	18	17	1	—	5
Zgierz (C)	50	50	—	—	—	—	46	46	—	—	4
Bedzin (C)	24	23	—	1	—	—	22	22	—	—	2
Czeladź (C)	2	2	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Siedlce (C)	15	15	—	—	—	—	9	9	—	—	6
Zamość (C)	17	17	—	—	—	—	14	14	—	—	3
Baranowice (C)	24	23	—	1	—	—	17	17	—	—	7
Biała (C)	29	29	—	—	—	—	34	34	—	5	—
Zakłady oczyszczania miasta — <i>Etabl. de nettoyage et de vidange</i>											
Warszawa (A)	7017	6741	—	230	37	9	7032	6563	469	15	—
Poznań ^b (A)	736	572	—	163	—	1	785	779	6	49	—
Kowel (C)	82	82	—	—	—	—	82	82	—	0	—
Włodzimierz (C)	46	46	—	0	—	—	46	46	—	—	—
Nowy Sącz (C)	49	12	—	—	11	26	59	48	11	10	—
Tabory — <i>Matériel roulant pour l'enlèvement d'ordures</i>											
Sosnowiec (A)	23	23	—	—	—	—	23	23	—	0	—
Lublin (A)	163	154	—	—	—	9	164	164	—	1	—
Bydgoszcz (A)	433	433	—	—	—	0	404	377	27	—	29
Radom (B)	78	78	—	—	—	—	102	102	—	24	—
Stanisławów (B)	74	74	—	—	—	—	74	74	—	—	—
Płock (C)	32	32	—	—	—	—	26	25	1	—	6
Pruszków (C)	12	12	—	—	—	—	21	21	0	9	—
Drohobycz (C)	16	16	—	—	—	—	4	4	—	—	12
Rzeszów (C)	45	45	—	—	—	—	45	45	—	—	—
Jarosław (C)	33	33	—	—	—	—	33	33	—	—	—
Apteki — <i>Pharmacies</i>											
Wilno (A)	148	145	—	—	—	3	175	175	—	27	—
Baranowice (C)	89	89	—	0	—	—	95	95	—	6	—
Pińsk (C)	72	72	—	—	—	—	72	72	—	0	—

^a Miejski zakład mięsny. ^b Zakład palenia śmieci.^a Boucherie municipale. ^b Etablissement d'incinération d'ordures.

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych (c. d.)*Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (suite)***A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców***A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants*Tysiące złotych — *Milliers de zlotys*

1931/32

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Miasta <i>Genre d'entreprises Villes</i>	Wydatki zwyczajne — <i>Dépenses ordinaires</i>						Dochody zwyczajne <i>Recettes ordinaires</i>			Nad- wyżki <i>Exce- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	inne <i>autres</i>		
			amorty- zacyjny <i>d'amortis- ement</i>	renowa- cyjny <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Cegielnie — <i>Briqueteries</i>											
Łódź (A)	16	15	—	—	—	1	35	35	—	19	—
Rzeszów (C)	112	107	—	5	—	—	113	113	—	1	—
Betoniarnie — <i>Bétonneries</i>											
Wilno (A)	70	65	—	5	—	—	61	61	—	—	9
Piotrków (B)	7	7	—	—	—	—	5	5	—	—	2
Pruszków (C)	4	4	—	—	—	—	6	6	—	2	—
Będzin (C)	26	25	—	1	—	—	28	13	15	2	—
Siedlce (C)	18	16	—	2	—	—	20	20	—	2	—
Łomża (C)	4	3	—	1	—	—	5	5	—	1	—
Równe (C)	7	7	—	—	—	—	6	6	—	—	1
Kowel (C)	4	4	—	—	—	—	4	4	—	—	0
Gospodarstwa rolne — <i>Exploitations agricoles</i>											
Łódź ^a (A)	326	308	—	—	—	18	263	253	10	—	63
Wilno (A)	25	19	—	0	—	6	20	19	1	—	5
Poznań (A)	140	118	22	—	—	—	146	146	—	6	—
Kielce (B)	7	7	—	—	—	—	7	7	—	—	—
Toruń (B)	139	139	—	—	—	—	143	129	14	4	—
Zgierz (C)	37	37	—	—	—	—	13	13	—	—	24
Suwałki (C)	18	18	—	—	—	—	19	19	—	1	—
Łuck (C)	24	24	—	—	—	—	28	25	3	4	—
Nowy Sącz (C)	31	31	—	—	—	—	55	50	5	24	—
Gospodarstwa leśne — <i>Exploitations forestières</i>											
Toruń (B)	177	177	—	—	—	—	235	220	15	58	—
Skierniewice (C)	13	13	—	—	—	—	20	20	—	7	—
Zgierz (C)	26	26	—	—	—	—	80	80	—	54	—
Bielsko (C)	54	54	—	—	—	—	42	42	—	—	12
Biała (C)	16	16	—	—	—	—	6	6	—	—	10
Drohobycz (C)	14	14	—	—	—	—	28	28	—	14	—
Gospodarstwa ogrodnicze — <i>Exploitations horticoles</i>											
Łódź (A)	149	124	—	—	—	25	139	138	1	—	10
Lombardy — <i>Monts-de-piété</i>											
Warszawa (A)	376	257	3	—	—	116	379	368	11	3	—
Królewska Huta (A)	60	37	—	—	10	13	60	60	—	—	—
Grodno (C)	15	15	—	—	—	—	19	19	—	4	—
Teatry — <i>Théâtres</i>											
Warszawa (A)	4 715	4 130	—	—	—	585	867	607	260	—	3 848
Poznań (A)	898	869	—	—	—	29	214	155	59	—	684
Katowice (A)	228	228	—	—	—	—	60	60	—	—	168
Kinematografy — <i>Cinématographes</i>											
Łódź (A)	124	112	—	—	—	12	112	110	2	—	12
Wilno (A)	232	223	—	5	—	4	171	171	—	—	61
Pabjanice (C)	144	136	—	6	—	2	128	127	1	—	16
Siedlce (C)	101	101	—	—	—	—	94	94	—	—	7
Łuck (C)	166	160	—	—	6	—	180	154	26	14	—
Biała (C)	2	2	—	—	—	—	9	9	—	7	—

^a Gospodarstwa rolno-leśne.^a Exploitations agricoles-forestières.

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw Komunalnych (c. d.)

Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (suite)

A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców

A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Miasta <i>Genre d'entreprises Villes</i>	Wydatki zwyczajne — <i>Dépenses ordinaires</i>						Dochody zwyczajne <i>Recettes ordinaires</i>			Nad- wyżki <i>Excé- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	odpisy na fundusze <i>instructions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	inne <i>autres</i>		
			amorty- zacyjne <i>d'amortis- ement</i>	renowa- cyjne <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Zakłady graficzne — <i>Etabl. graphiques</i>											
Warszawa (A)	634	557	29	—	7	41	653	651	2	19	—
Lublin (A)	50	41	6	2	—	1	50	50	0	0	—
Różne — <i>Divers</i>											
Łódź (A)											
Kolonja mieszkaniowa <i>Colonie des habitations à bon marché</i>	267	265	—	—	—	2	387	384	3	120	—
Sosnowiec (A)											
Warsztaty miejskie <i>Ateliers municipaux</i>	122	122	—	—	—	—	128	128	—	6	—
Poznań (A)											
Miejski Urząd Targów Poznań- skich <i>Foires de Poznań</i>	219	189	—	29	1	—	214	184	30	—	5
Kraków (A)											
Składy towarowe <i>Entrepôts</i>	42	42	—	—	—	—	42	42	—	0	—
Miejskie zakł. cera- miczne <i>Etabl. de céramiques</i>	738	728	—	—	9	1	733	733	0	—	5
Lwów (A)											
Zakład pogrzebowy <i>Entreprise de funé- railles</i>	122	118	—	—	2	2	123	123	—	1	—
Radom (B)											
Wytwórnia nawozów sztucznych <i>Fabr. d'engrais chi- miques</i>	45	44	—	—	—	1	5	5	0	—	40
Kielce (B)											
Rozklejanie ogło- szeń i afiszów <i>Affichage</i>	3	3	—	—	—	—	6	6	—	3	—
Zgierz (C)											
Pralnia mechaniczna <i>Blanchisserie méca- nique</i>	10	10	—	—	—	—	12	12	—	2	—
Siedlce (C)											
Stolarnia miejska <i>Menuiserie municipale</i>	22	21	—	1	—	—	22	18	4	0	—
Równe (C)											
Pralnia mechaniczna <i>Blanchisserie mécani- que</i>	17	15	—	2	—	—	26	26	—	9	—
Łuck (C)											
Zbiorniki na wodę <i>Réservoirs d'eau</i>	5	5	—	—	—	—	5	5	—	—	0
Gniezno (C)											
Magazyny i warszta- ty mechaniczne <i>Dépôts et ateliers mé- caniques</i>	69	69	—	—	—	—	66	66	—	—	3
Bielsko (C)											
Tartak <i>Scierie</i>	62	62	—	—	—	—	12	12	—	—	50

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych (c. d.)
Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (suite)

B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych

B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Powiaty <i>Genre d'entreprises Arrondissements</i>	Wydatki — <i>Dépenses</i>						Dochody — <i>Recettes</i>			Nad- wyżki <i>Excé- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	inne <i>autres</i>		
			amortyza- cyjny <i>d'amortis- sement</i>	renowa- cyjny <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Kolejki — <i>Chemins de fer vicinaux</i>											
Sochaczew	194	184	10	—	—	—	248	248	—	54	—
Kalisz ^a	307	307	—	—	—	—	294	294	—	—	13
Bydgoszcz	426	417	—	—	—	9	423	399	24	—	3
Gniezno	285	285	—	—	—	—	289	289	—	4	—
Gostyń	264	229	27	8	—	—	190	178	12	—	74
Jarocin	153	153	—	—	—	0	160	160	0	7	—
Kościan	231	226	—	1	—	4	186	186	—	—	45
Krotoszyn	245	245	—	—	—	—	251	251	—	6	—
Sroda	576	550	—	25	1	—	576	572	4	—	—
Września	326	326	—	—	—	—	325	325	—	—	1
Wyrzysk	472	456	—	—	12	4	371	371	—	—	101
Żnin	288	260	—	3	—	25	271	239	32	—	17
Wąbrzeźno	70	69	—	1	—	—	87	85	2	17	—
Elektrownie — <i>Usines électriques</i>											
Kutno	233	191	—	42	—	—	280	277	3	47	—
Szczuczyn	149	60	—	41	—	48	96	95	1	—	53
Brasław	27	22	—	—	—	5	40	40	—	13	—
Kostopol	13	13	—	—	—	—	4	4	—	—	9
Chodzież	172	164	—	8	—	—	189	189	—	17	—
Grudziądz	115	115	—	—	—	—	137	137	—	22	—
Kartuzy	248	196	—	—	—	52	383	383	—	135	—
Kartuzy ^b	115	115	—	—	—	—	115	115	—	—	—
Nadworna	39	39	—	—	—	—	68	61	7	29	—
Trembowla	45	34	—	11	—	—	53	53	—	8	—
Apteki — <i>Pharmacies</i>											
Brasław	104	104	—	—	—	—	109	109	—	5	—
Oszmiana	35	35	—	—	—	—	38	38	—	3	—
Lida	79	76	—	—	—	3	80	80	—	1	—
Cegielnie — <i>Briqueteries</i>											
Pułtusk	7	7	—	—	—	—	3	3	—	—	4
"	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Będzin	153	153	—	—	—	—	179	172	7	26	—
Biała Podlaska	2	2	—	—	—	—	2	2	—	—	0
"	5	5	—	—	—	—	2	2	—	—	3
Krasnystaw	18	18	—	0	—	—	15	15	—	—	3
Łuków	17	17	—	—	—	—	17	17	—	0	—
Radzyń	14	11	3	—	—	—	14	7	7	—	—
Siedlce	17	17	—	—	—	—	32	32	—	15	—
Sokołów	11	11	—	—	—	—	4	4	—	—	7
Tomaszów Lubelski	9	9	—	—	—	—	9	9	—	—	0
Węgrów	12	12	0	—	—	—	12	12	—	0	—
Brasław	111	111	—	—	—	—	104	104	—	—	7
Stolpce	16	16	—	—	—	—	13	13	—	—	3
Horochów	39	26	—	—	—	13	36	33	3	—	3
Zdobunów	15	15	—	—	—	—	16	16	—	1	—
Sroda	25	25	—	—	—	—	23	23	0	—	2
Lubawa	75	75	—	—	—	—	63	63	—	—	12
Brzeżany	2	2	—	—	—	—	2	2	—	—	—

^a Kolejka jest własnością „Związku Specjalnego dla Utrzymania i Eksploatacji Powiat. Kol. Wąsk. Turek—Opatówek—Kalisz”, w którego skład wchodzi powiaty: kaliski i turecki oraz m. Kalisz. ^b Zakład elektryczny-rozdziałowy. ^c Cegielnia i betoniarńia.

^a Le chemin de fer est la propriété de la „Fédération pour l'entretien et l'exploitation des chemins de fer vicinaux Turek—Opatówek—Kalisz”, dont les arrondissements Turek et Kalisz et la ville de Kalisz font partie. ^b Usine électrique de distribution. ^c Briqueterie et bétonnerie.

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw Komunalnych (c. d.)
Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (suite)

B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych

B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements

Tysiące złotych — *Milliers de zlotys*

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Powiaty <i>Genre d'entreprises Arrondissements</i>	Wydatki — <i>Dépenses</i>						Dochody — <i>Recettes</i>			Nad- wyżki <i>Excé- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'explo- itation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'explo- itation</i>	inne <i>autres</i>		
			amortyza- cyjny <i>d'amortis- sements</i>	renowa- cyjny <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Betoniarne — <i>Bétonneries</i>											
Pułtusk	8	8	—	—	—	—	4	4	—	—	4
Konin	10	10	—	—	—	—	9	9	—	—	1
Częstochowa	27	27	—	—	—	—	29	28	1	2	—
Olkusz	1	1	0	—	—	—	2	2	—	1	—
Stopnica	30	14	—	—	—	16	30	23	7	—	—
Lubartów	32	22	10	—	—	—	29	21	8	—	3
Włodawa	9	6	3	—	—	—	10	10	—	1	—
Zamość	2	1	1	—	—	—	3	3	—	1	—
Kolno	23	15	—	—	—	8	4	4	—	—	19
Brasław	34	34	—	—	—	—	41	41	—	7	—
Dzisiaj	2	1	1	—	—	0	2	2	0	0	—
Mołodeczno	23	20	3	—	—	0	24	24	0	1	—
Postawy	6	4	2	—	—	0	5	3	2	—	1
Święciany	5	3	2	—	—	—	6	6	—	1	—
Wilejka	3	3	—	—	—	—	4	4	—	1	—
Baranowicze	1	—	1	—	—	—	1	1	—	0	—
Lida	9	9	—	—	—	—	11	10	1	2	—
Nieśwież	97	51	3	—	—	43	31	31	—	—	66
Stołpce	18	18	—	0	—	—	24	24	—	6	—
Wołożyn	13	13	—	0	—	—	5	5	—	—	8
Drohiczyn	14	12	—	0	—	2	13	13	—	—	1
Kamień Koszyrski	9	9	—	—	—	—	9	9	—	0	—
Kobryń	14	11	—	3	—	—	6	6	—	—	8
Kosów Poleski	22	21	—	—	—	1	11	11	0	—	11
Pińsk	7	7	—	—	—	—	11	11	—	4	—
Prużana	6	5	0	—	—	1	5	5	—	—	1
Horochów	8	2	—	—	—	6	8	5	3	—	0
Lubawa	20	20	—	—	—	—	20	20	—	0	—
Grybów	32	12	—	—	—	20	27	21	6	—	5
Limanowa	5	5	—	—	—	—	6	6	—	1	—
Myslenice	9	9	—	—	—	—	9	9	—	0	—
Śniatyn	5	5	—	—	—	—	5	5	—	0	—
Brzeżany	10	9	—	1	—	—	11	11	—	1	—
Kopyczyńce	17	16	—	1	—	—	20	20	—	3	—
Skafat	8	5	—	—	—	3	9	8	1	1	—
Zborów	19	19	0	—	—	—	19	19	—	—	—
Kamieniołomy — <i>Carrières</i>											
Miechów	8	4	—	—	—	4	8	8	—	—	—
Sandomierz	58	58	—	—	—	—	62	62	—	4	—
Bydgoszcz	11	11	—	—	—	—	11	11	—	—	0
Gospodarstwa rolne — <i>Exploitations agricoles</i>											
Łowicz	29	29	—	—	—	—	37	37	—	8	—
"	13	13	—	—	—	—	15	15	—	2	—
Płock	40	38	—	—	—	2	53	53	—	13	—
"	10	10	—	—	—	0	15	14	1	5	—
Pułtusk	24	24	—	—	—	—	26	26	—	2	—
Koło	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	0
Łask	14	14	—	—	—	0	21	21	0	7	—
Łęczyca	17	13	—	—	—	4	13	12	1	—	4
"	102	90	—	—	—	12	112	98	14	10	—
"	97	94	—	—	—	3	94	62	32	—	3
Łódź	14	14	—	—	—	—	18	18	—	4	—
Piotrków	69	66	3	—	—	—	24	24	—	—	45
Wieluń	27	26	—	—	—	1	30	30	—	3	—
"	7	7	—	—	—	—	9	9	—	2	—
Miechów	25	25	—	—	—	0	27	27	—	2	—

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych (c. d.)
Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (suite)

B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych

B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements

Tysiące złotych — *Milliers de zlotys*

1931/32

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Powiaty <i>Genre d'entreprises Arrondissements</i>	Wydatki — <i>Dépenses</i>						Dochody — <i>Recettes</i>			Nad- wyżki <i>Excé- dents</i>	Niedo- bory <i>Déficits</i>
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	inne <i>autres</i>		
			amortyza- cyjny <i>d'amortis- sement</i>	renowa- cyjny <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Miechów	44	38	—	—	—	6	44	38	6	0	—
Olkusz	48	48	—	—	—	—	20	20	—	—	28
Sandomierz	104	104	—	—	—	—	105	105	—	1	—
Stopnica	37	37	—	—	—	—	38	38	—	1	—
Włoszczowa	12	12	—	—	—	—	13	13	—	1	—
Biała Podlaska	4	4	—	—	—	—	11	11	—	7	—
Sokołów	20	20	—	—	—	—	20	20	—	—	0
Zamość	20	20	0	—	—	—	25	25	—	5	—
Grodno	34	31	—	—	—	3	31	31	—	—	3
Łomża	12	12	—	—	—	—	12	12	—	0	—
Sokółka	17	17	—	—	—	—	14	14	—	—	3
Szczuczyn	23	22	1	—	—	—	21	21	0	—	2
Brasław	46	46	—	—	—	—	38	38	—	—	8
Wilno-Troki	41	41	—	—	—	—	39	39	—	—	2
Baranowicze	32	32	—	—	—	—	25	23	2	—	7
Lida	69	69	—	—	—	—	50	50	—	—	19
Kowel	26	26	—	—	—	—	17	17	—	—	9
Krzemieniec	12	11	—	1	—	—	8	8	—	—	4
"	13	10	—	3	—	—	9	9	—	—	4
Luboml	12	12	—	—	—	—	9	8	1	—	3
Równe	12	11	1	—	—	—	12	12	—	0	—
Zdobunów	30	30	—	—	—	—	31	31	—	1	—
"	32	32	—	—	—	—	27	27	—	—	5
Brzesko	26	18	1	0	—	7	22	14	8	—	4
Gospodarstwa ogrodnicze — <i>Exploitations horticoles</i>											
Łowicz	14	14	—	—	—	—	20	20	—	6	—
Sieradz	7	7	—	—	—	—	2	2	—	—	5
Kolno	51	39	—	—	—	12	8	8	—	—	43
Lida	9	9	—	—	—	—	5	5	0	—	4
Brześć n/Bugiem	11	11	—	—	—	—	1	1	—	—	10
Kamień Koszyrski	11	11	—	—	—	—	4	4	—	—	7
Mogilno	11	11	—	—	—	—	13	13	—	2	—
Rawicz	59	59	—	—	—	—	81	81	0	22	—
Strzelno	46	46	—	—	—	—	50	50	—	4	—
Starogard	5	5	—	0	—	—	3	3	—	—	2
Pszczyna	29	29	—	—	—	—	21	21	—	—	8
Nowy Sącz	4	4	—	—	—	—	7	7	—	3	—
"	11	11	—	—	—	—	9	9	—	—	2
Borszczów	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Drukarnie — <i>Imprimeries</i>											
Brzeziny	0	—	—	—	—	0	0	—	0	0	—
Hrubieszów	8	7	1	—	—	0	8	8	—	0	—
Krasnystaw	11	10	—	1	—	—	10	10	—	—	1
Krasnystaw <i>a</i>	5	5	—	0	—	—	5	5	—	—	0
Łuków	40	40	—	—	—	—	40	40	—	0	—
Zamość <i>b</i>	18	11	6	—	1	—	3	3	—	—	15
Mołodeczno	20	17	1	—	—	2	22	22	0	2	—
Nowogródek	45	45	—	—	—	—	45	37	8	0	—
Wołożyn	12	11	1	—	—	—	12	12	—	—	0
Brześć n/Bugiem	33	30	2	—	—	1	15	15	—	—	18
Kobryń	2	2	—	—	—	—	2	2	—	0	—
Prużana	25	23	2	—	—	—	25	25	—	0	—
Lubliniec	13	13	—	—	—	—	13	13	—	0	—
Różne — <i>Diverses</i>											
Maków Elewator zbożowy	77	41	11	—	—	25	9	9	—	—	68
Silo Skierniewice Centrala handlowa	72	51	1	—	—	20	65	39	26	—	7
<i>Magasin de commerce</i>											

a Introligatornia. *b* Drukarnia i introligatornia. *a* Atelier de reliure. *b* Imprimerie et atelier de reliure.

Tabl. 1. Nadwyżki i niedobory budżetowe przedsiębiorstw komunalnych (dok.)

Excédents et déficits budgétaires des entreprises communales (fin)

B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych

B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

Rodzaje przedsiębiorstw Powiaty <i>Genre d'entreprises Arrondissements</i>	Wydatki — Dépenses						Dochody — Recettes			Nad- wyżki Excé- dents	Niedo- bory Déficits
	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	odpisy na fundusze <i>inscriptions aux fonds</i>			różne <i>diverses</i>	ogółem <i>total</i>	eksploa- tacyjne <i>d'exploit- ation</i>	inne <i>autres</i>		
			amortyza- cyjne <i>d'amortis- sements</i>	renowa- cyjne <i>de reno- vation</i>	inne <i>autres</i>						
Konin											
Wydawnictwo perjo- dyczne <i>Edition d'un périodique</i>	9	9	—	—	—	—	9	9	—	—	—
Krasnystaw											
Piekarnia <i>Boulangerie</i>	31	31	—	0	—	—	31	31	—	—	0
Sklep materiał. piś- miennych <i>Papeterie</i>	17	17	—	0	—	—	15	15	—	—	2
Siedlce											
Lniarnia <i>Atelier de prépar. de lin</i>	0	0	—	—	—	—	9	9	—	9	—
Sokółka											
Księgarnia <i>Librairie</i>	22	22	—	—	—	—	23	23	—	1	—
Zamość											
Klinkiernia <i>Fabr. de briques hollan- daïses</i>	33	33	—	—	—	—	50	50	—	17	—
Nieśwież											
Warsztaty stolarskie . <i>Ateliers de menuiserie</i>	31	25	2	—	—	4	18	18	0	—	13
Kamień Koszyński											
Biuro porad prawnych <i>Bureau des consultations juridiques</i>	9	9	—	—	—	—	3	3	—	—	6
Stolin											
Warsztat stolarski . . <i>Atelier de menuiserie</i>	36	16	—	—	20	—	6	6	—	—	30
Kostopol											
Składnica rolniczo- handlowa <i>Entrepôt de prod. agri- coles</i>	0	0	—	—	—	—	0	0	—	—	0
Równe											
Zakład wiercenia stud- ni artezyjskich <i>Puits artésiens</i>	7	6	1	—	—	—	7	7	—	0	—
Sarny											
Warsztat tkacki . . . <i>Atelier de tissage</i>	3	3	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Kartuzy											
Tartak — Scierie . . <i>Tartak</i>	9	9	—	0	—	—	10	10	—	1	—
Katowice											
Bank — Banque . . . Zakład wodociagowy . <i>Distribution d'eau</i>	13 1 727	10 1 161	— 271	—	—	3 295	98 1 759	98 1 750	— 9	85 32	—
Świętochłowice Fabryka kostki szla- kowej <i>Fabrique de cubes de scories</i>	527	515	9	—	—	3	418	418	—	—	109
Dolina											
Skład materiałów og- niotrwałych <i>Dépôt de matériaux refractaires</i>	29	12	—	—	7	10	30	17	13	1	—
Brzeżany											
Zakup blachy na ognio- trwale krycie dachów <i>Achat de tôle pour les toitures refractaires</i>	17	17	—	—	—	—	19	19	—	2	—

Tabl. 2. Wydatki i dochody przedsiębiorstw Komunalnych oraz ich stosunek procentowy do wydatków i dochodów związków Komunalnych

Dépenses et recettes des entreprises communales, ainsi que leur pourcentage par rapport aux dépenses et aux recettes des administrations autonomes territoriales

A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców

A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

Miasta <i>Villes</i>	Zwyczajne wydatki i dochody przedsiębiorstw <i>Dépenses et recettes ordinaires des entreprises</i>				przedsiębiorstw w % <i>des entreprises en proportions p. cent des</i>		
	Wydatki <i>Dépenses</i>	Dochody <i>Recettes</i>	Nadwyżki <i>Excédents</i>	Niedobory <i>Déficits</i>	wydatków <i>dépenses ordinaires de l'administration générale</i>		
					zwyčajnych ogólnoadministracyjnych <i>ordinaires de l'administration générale</i>	dochodów ogólnoadministracyjnych <i>recettes ordinaires de l'administration générale</i>	wydatków ogólnoadministracyjnych <i>dépenses ordinaires de l'administration générale</i>
Polska ogółem <i>Pologne totale</i>	219 297	254 751	42 014	6 560	70,2	13,3	2,1
Powyżej 100 000 mieszkańców <i>Au-dessus de 100 000 hab.</i>	183 367	209 116	31 596	5 847	77,4	13,3	2,5
Warszawa	109 238	118 288	13 274	4 224	105,0	12,4	4,1
Łódź	2 109	1 941	139	307	8,2	0,6	1,2
Częstochowa	1 128	1 128	—	—	28,6	—	—
Sosnowiec	656	812	156	—	18,4	4,4	—
Lublin	3 417	4 528	1 186	75	74,9	24,8	1,6
Wilno	4 421	7 087	2 741	75	39,8	25,8	0,7
Poznań	16 410	19 424	3 703	689	76,3	21,4	3,2
Bydgoszcz	5 489	7 591	2 131	29	74,2	24,1	0,4
Katowice	2 086	2 424	506	168	16,8	3,6	1,4
Kraków	12 707	16 709	4 078	76	56,0	19,4	0,3
Lwów	25 706	29 184	3 682	204	128,7	17,1	1,0
Od 50 000 — 100 000 m. <i>De 50 000 à 100 000 hab.</i>	16 351	19 127	3 006	230	54,6	9,8	0,8
Kalisz	1 441	2 198	757	—	70,3	32,3	—
Piotrków	425	468	67	24	14,6	2,0	0,8
Radom	1 022	1 186	251	87	27,9	12,1	2,4
Kielce	274	379	110	5	26,4	9,8	0,5
Białystok	205	327	122	—	6,7	4,2	—
Toruń	4 346	4 926	580	—	149,7	17,3	—
Grudziądz	3 292	3 922	686	56	119,0	20,5	2,0
Królewska Huta	2 720	3 015	295	—	48,9	4,7	—
Przemysł	1 109	1 244	135	—	62,0	7,1	—
Stanisławów	1 517	1 462	3	58	71,9	0,1	2,8
Od 20 000 — 50 000 m. <i>De 20 000 à 50 000 hab.</i>	19 579	26 508	7 412	483	43,0	15,8	1,1
Woj. centralne <i>Dép. du centre</i>	5 084	8 435	3 420	69	30,5	19,0	0,4
Płock	610	876	272	6	70,9	42,8	0,7
Żyrardów	49	80	31	—	6,6	3,6	—
Pruszków	16	27	11	—	3,0	2,4	—
Kutno	25	58	33	—	5,6	6,5	—
Skierniewice	187	325	138	—	45,4	36,6	—
Pabjanice	705	1 094	405	16	46,3	24,0	1,1
Tomaszów Mazowiecki	25	93	68	—	2,7	7,2	—
Zgierz	137	224	115	28	20,1	17,9	4,1
Zduńska Wola	26	101	75	—	5,8	15,9	—
Będzin	814	1 197	385	2	57,8	23,0	0,1
Dąbrowa Górnicza	98	124	26	—	9,4	2,3	—
Zawiercie	232	369	137	—	33,8	17,5	—
Czeladź	31	35	5	1	9,8	1,2	0,3

Tabl. 2. Wydatki i dochody przedsiębiorstw Komunalnych oraz ich stosunek procentowy do wydatków i dochodów związków Komunalnych (c. d.)

Dépenses et recettes des entreprises communales, ainsi que leur pourcentage par rapport aux dépenses et aux recettes des administrations autonomes territoriales (suite)

A. Przedsiębiorstwa gmin miejskich liczących powyżej 20 tys. mieszkańców

A. Entreprises des communes urbaines ayant plus de 20 mille habitants

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

Miasta Villes	Zwyczajne wydatki i dochody przedsiębiorstw Dépenses et recettes ordinaires des entreprises				Wydatki Dépenses	Nadwyżki Excédents	Niedobory Déficits
					przedsiębiorstw w % des entreprises en proportions p. cent des		
	Wydatki Dépenses	Dochody Recettes	Nadwyżki Excédents	Niedobory Déficits	wydatków zwyčajnych ogólno-administracyjnych dépenses ordinaires de l'administration générale	dochodów zwyčajnych ogólno-administracyjnych recettes ordinaires de l'administration générale	wydatków zwyčajnych ogólno-administracyjnych dépenses ordinaires de l'administration générale
Siedlce	541	773	245	13	43,8	18,9	1,1
Chelm	23	61	38	—	4,1	6,7	—
Zamość	440	660	223	3	56,9	32,7	0,4
Grodno	568	1 356	788	—	31,3	37,0	—
Lomża	236	473	237	—	31,2	31,7	—
Suwałki	321	509	188	—	48,2	28,8	—
Woj. wschodnie Dép. de l'est	1 592	2 446	862	8	24,4	13,8	0,1
Baranowicze	366	472	113	7	47,5	16,1	0,9
Pińsk	104	158	54	—	18,0	8,5	—
Równe	478	822	345	1	33,3	27,4	0,1
Luck	214	351	137	0	23,1	14,0	0,0
Kowel	356	526	170	0	38,9	22,2	0,0
Włodzimierz	74	117	43	—	16,7	10,1	—
Woj. zachodnie Dép. de l'ouest	6 805	8 497	1 788	96	62,6	16,3	0,9
Inowrocław	1 016	1 354	338	—	61,5	20,9	—
Gniezno	1 764	2 072	311	3	90,0	16,7	0,2
Tczew	1 220	1 420	200	—	181,3	28,0	—
Rybnik	783	883	131	31	75,6	12,8	3,0
Mysłowice	762	1 089	327	—	35,9	14,3	—
Bielsko	1 260	1 679	481	62	36,8	14,1	1,8
Woj. południowe Dép. du sud	6 098	7 130	1 342	310	53,5	11,6	2,7
Tarnów	2 843	2 783	221	281	172,4	12,0	17,0
Nowy Sącz	762	881	119	—	97,8	17,6	—
Biała	162	249	97	10	14,0	8,8	0,9
Borysław	124	182	58	—	8,3	3,2	—
Drohobycz	375	587	224	12	42,1	24,6	1,4
Rzeszów	738	853	122	7	69,3	11,0	0,7
Jarosław	407	519	112	—	63,8	17,8	—
Sambror	269	331	62	—	53,8	12,6	—
Kołomyja	205	365	160	—	17,9	17,5	—
Stryj	213	380	167	—	23,3	17,8	—

Tabl. 2. Wydatki i dochody przedsiębiorstw komunalnych oraz ich stosunek procentowy do wydatków i dochodów związków komunalnych (c. d.)

Dépenses et recettes des entreprises communales, ainsi que leur pourcentage par rapport aux dépenses et aux recettes des administrations autonomes territoriales (suite)

B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych

B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements

Tysiące złotych — *Milliers de zlotys*

1931/32

Powiaty <i>Arrondissements</i>	Zwyczajne wydatki i dochody przedsiębiorstw <i>Dépenses et recettes ordinaires des entreprises</i>				przedsiębiorstw w % <i>des entreprises en proportions p. cent des</i>		
	Wydatki <i>Dépenses</i>	Dochody <i>Recettes</i>	Nadwyżki <i>Excédents</i>	Niedobory <i>Déficits</i>	wydatków zwyčajnych ogólno-administracyjnych <i>dépenses ordinaires de l'administration générale</i>		
					dochodów zwyčajnych ogólno-administracyjnych <i>recettes ordinaires de l'administration générale</i>	wydatków zwyčajnych ogólno-administracyjnych <i>dépenses ordinaires de l'administration générale</i>	
Polska ogółem <i>Pologne totale</i>	10 789	10 493	708	1 004	19,1	1,2	1,8
Woj. centralne <i>Dép. du centre</i>	2 636	2 553	257	340	10,1	1,0	1,3
Woj. warszawskie <i>Dép. de Warszawa</i>	722	775	137	84	51,1	2,8	1,8
Kutno	233	280	47	—	24,6	4,4	—
Łowicz	56	72	16	—	7,9	2,9	—
Maków	77	9	—	68	22,1	—	19,5
Płock	50	68	18	—	6,1	1,9	—
Pułtusk	40	33	2	9	5,9	0,3	1,3
Skierniewice	72	65	—	7	10,2	—	1,0
Sochaczew	194	248	54	—	33,5	8,1	—
Woj. łódzkie <i>Dép. de Łódź</i>	681	636	26	71	9,7	0,4	1,0
Brzeziny	0	0	0	—	—	0,1	—
Kalisz	307	294	—	13	44,6	—	1,9
Koło	1	1	—	0	0,2	—	0,4
Konin	19	18	—	1	3,5	—	0,2
Łask	14	21	7	—	1,9	1,0	—
Łęczyca	216	219	10	7	32,7	1,2	1,1
Łódź	14	18	4	—	1,4	0,4	—
Piotrków	69	24	—	45	9,5	—	6,2
Sieradz	7	2	—	5	0,9	—	0,7
Wieluń	34	39	5	—	4,7	0,6	—
Woj. kieleckie <i>Dép. de Kielce</i>	547	557	38	28	8,9	0,6	0,5
Bedzin	153	179	26	—	10,4	1,8	—
Częstochowa	27	29	2	—	2,8	0,2	—
Miechów	77	79	2	—	9,8	0,3	—
Olkusz	49	22	1	28	4,3	0,1	2,4
Sandomierz	162	167	5	—	20,9	0,6	—
Stopnica	67	68	1	0	11,1	0,2	0,3
Włoszczowa	12	13	1	—	2,8	0,2	—
Woj. lubelskie <i>Dép. de Lublin</i>	355	376	55	34	6,3	0,9	0,6
Biała Podlaska	11	15	7	3	2,0	1,4	0,5
Hrubieszów	8	8	0	—	1,3	0,4	—
Krasnystaw	82	76	—	6	12,5	—	0,9
Lubartów	32	29	—	3	9,0	—	0,8
Łuków	57	57	0	—	16,8	0,9	—
Radzyń	14	14	0	—	3,5	0,9	—
Siedlce	17	41	24	—	3,7	5,2	—
Sokołów	31	24	—	7	11,3	—	2,6
Tomaszów Lubelski	9	9	—	0	1,5	—	0,7
Węgrów	12	12	0	—	2,9	1,3	—
Włodawa	9	10	1	—	2,0	0,3	—
Zamość	73	81	23	15	13,3	3,4	2,7

Tabl. 2. Wydatki i dochody przedsiębiorstw komunalnych oraz ich stosunek procentowy do wydatków i dochodów związków komunalnych (c. d.)

Dépenses et recettes des entreprises communales, ainsi que leur pourcentage par rapport aux dépenses et aux recettes des administrations autonomes territoriales (suite)

B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych
B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

Powiaty <i>Arrondissements</i>	Zwyczajne wydatki i dochody przedsiębiorstw <i>Dépenses et recettes ordinaires des entreprises</i>				Wydatki <i>Dépenses</i>	Nadwyżki <i>Excédents</i>	Niedobory <i>Déficits</i>
					przedsiębiorstw w % <i>des entreprises en proportions p. cent des</i>		
	Wydatki <i>Dépenses</i>	Dochody <i>Recettes</i>	Nadwyżki <i>Excédents</i>	Niedobory <i>Déficits</i>	wydatków zwyczajnych ogólno-administracyjnych <i>dépenses ordinaires de l'administration générale</i>	dochodów zwyczajnych ogólno-administracyjnych <i>recettes ordinaires de l'administration générale</i>	wydatków zwyczajnych ogólno-administracyjnych <i>dépenses ordinaires de l'administration générale</i>
Woj. białostockie <i>Dép. de Białystok</i>	331	209	1	123	14,1	0,0	5,2
Grodno	34	31	—	3	5,6	—	0,5
Kolno	74	12	—	62	26,8	—	22,5
Łomża	12	12	0	—	1,6	0,2	—
Sokółka	39	37	1	3	10,3	0,3	0,8
Szczuczyn	172	117	—	55	50,1	—	16,2
Woj. wschodnie <i>Dép. de l'est</i>	1 309	1 088	48	269	10,2	0,3	2,1
Woj. wileńskie <i>Dép. de Wilno</i>	457	472	33	18	14,9	1,0	0,6
Brasław	322	332	25	15	78,4	4,8	3,7
Dzisna	2	2	0	—	0,4	0,5	—
Mołodeczno	43	46	3	—	19,6	1,3	—
Oszmiana	35	38	3	—	16,4	1,2	—
Postawy	6	5	—	1	1,6	—	0,3
Święciany	5	6	1	—	1,3	0,2	—
Wilejka	3	4	1	—	0,8	0,2	—
Wilno-Troki	41	39	—	2	6,8	—	0,3
Woj. nowogródzkie <i>Dép. de Nowogródek</i>	431	320	9	120	15,4	0,3	4,3
Baranowicze	33	26	0	7	5,7	0,4	1,2
Lida	166	146	3	23	28,4	0,5	3,9
Nieśwież	128	49	—	79	31,3	—	19,3
Nowogródek	45	45	0	—	8,7	0,1	—
Stolpce	34	37	6	3	9,3	1,8	0,8
Wołożyn	25	17	—	8	7,1	—	2,3
Woj. poleskie <i>Dép. de Polesie</i>	199	111	4	92	6,9	0,1	3,2
Brześć n/Bugiem	44	16	—	28	7,1	—	4,5
Drohiczyn	14	13	—	1	5,5	—	0,4
Kamień Koszyrski	29	16	0	13	14,5	1,5	6,5
Kobryń	16	8	0	8	3,8	0,4	1,9
Kosów Poleski	22	11	—	11	8,2	—	4,0
Pińsk	7	11	4	—	1,9	0,9	—
Prużana	31	30	0	1	6,9	0,1	0,2
Stolin	36	6	—	30	13,3	—	11,1
Woj. wołyńskie <i>Dép. de Wołyń</i>	222	185	2	39	5,4	0,0	1,0
Horochów	47	44	—	3	11,5	—	0,7
Kostopol	13	4	—	9	3,5	—	2,4
Kowel	26	17	—	9	3,6	—	1,2
Krzemieniec	25	17	—	8	3,1	—	1,0
Luboml	12	9	—	3	5,9	—	1,5
Równe	19	19	0	—	2,8	0,3	—
Sarny	3	1	—	2	0,9	—	0,6
Zdolbunów	77	74	2	5	13,6	0,4	0,9

Tabl. 2. Wydatki i dochody przedsiębiorstw komunalnych oraz ich stosunek procentowy do wydatków i dochodów związków komunalnych (dok.)*Dépenses et recettes des entreprises communales, ainsi que leur pourcentage par rapport aux dépenses et aux recettes des administrations autonomes territoriales (fin)***B. Przedsiębiorstwa powiatowych związków komunalnych***B. Entreprises des administrations autonomes d'arrondissements*

Tysiące złotych — Milliers de zlotys

1931/32

Powiaty <i>Arrondissements</i>	Zwyczajne wydatki i dochody przedsiębiorstw <i>Dépenses et recettes ordinaires des entreprises</i>				Wydatki <i>Dépenses</i>	Nadwyżki <i>Excédents</i>	Niedobory <i>Déficits</i>
	Wydatki <i>Dépenses</i>	Dochody <i>Recettes</i>	Nadwyżki <i>Excédents</i>	Niedobory <i>Déficits</i>	przedsiębiorstw w % <i>des entreprises en proportions p. cent des</i>		
					wydatków zwyčajnych ogólno-administracyjnych <i>dépenses ordinaires de l'administration générale</i>	dochodów zwyčajnych ogólno-administracyjnych <i>recettes ordinaires de l'administration générale</i>	wydatków zwyčajnych ogólno-administracyjnych <i>dépenses ordinaires de l'administration générale</i>
Woj. zachodnie <i>Dép. de l'ouest</i>	6 556	6 536	354	374	49,0	2,5	2,8
Woj. poznańskie <i>Dép. de Poznań</i>	3 590	3 409	62	243	58,4	1,0	4,0
Bydgoszcz	437	434	—	3	76,8	—	0,5
Chodzież	172	189	17	—	62,6	5,0	—
Gniezno	285	289	4	—	58,3	0,8	—
Gostyń	264	190	—	74	89,2	—	25,0
Jarocin	153	160	7	—	36,5	1,8	—
Kościan	231	186	—	45	62,8	—	12,2
Krotoszyn	245	251	6	—	91,4	1,7	—
Mogilno	11	13	2	—	2,0	0,4	—
Rawicz	59	81	22	—	19,7	6,0	—
Strzelno	46	50	4	—	8,2	0,8	—
Środa	601	599	—	2	169,8	—	0,6
Września	326	325	—	1	53,1	—	0,2
Wyrzysk	472	371	—	101	82,7	—	17,7
Znin	288	271	—	17	54,4	—	3,2
Woj. pomorskie <i>Dép. de Pomorze</i>	657	818	175	14	25,6	6,9	0,6
Grudziądz	115	137	22	—	17,0	3,1	—
Kartuzy	372	508	136	—	71,1	23,9	—
Lubawa	95	83	0	12	20,7	0,1	2,6
Starogard	5	3	—	2	1,1	—	0,4
Wąbrzeźno	70	87	17	—	15,3	4,4	—
Woj. śląskie <i>Dép. de Śląsk</i>	2 309	2 309	117	117	49,5	2,2	2,5
Katowice	1 740	1 857	117	—	124,6	6,1	—
Lubliniec	13	13	0	—	2,4	0,0	—
Pszczyna	29	21	—	8	3,0	—	0,8
Świętochłowice	527	418	—	109	29,8	—	6,2
Woj. południowe <i>Dép. de sud</i>	288	316	49	21	6,7	1,1	0,5
Woj. krakowskie <i>Dép. de Kraków</i>	87	80	4	11	4,9	0,2	0,6
Brzesko	26	22	—	4	5,9	—	0,9
Grybów	32	27	—	5	19,2	—	3,0
Limanowa	5	6	1	—	1,6	0,3	—
Myślenice	9	9	0	—	3,0	2,2	—
Nowy Sącz	15	16	3	2	2,7	0,6	0,4
Woj. stanisławowskie <i>Dép. de Stanisławów</i>	73	103	30	—	8,3	3,2	—
Dolina	29	30	1	—	14,2	0,4	—
Nadwórna	39	68	29	—	8,4	6,6	—
Śniatyn	5	5	0	—	2,3	0,4	—
Woj. tarnopolskie <i>Dép. de Tarnopol</i>	128	133	15	10	7,8	0,9	0,6
Borszczów	10	—	—	10	3,8	—	3,7
Brzeżany	29	32	3	—	8,6	1,0	—
Kopyczyńce	17	20	3	—	6,5	1,1	—
Skalat	8	9	1	—	2,6	0,3	—
Trembowla	45	53	8	—	19,2	3,7	—
Zborów	19	19	—	—	8,3	—	—

18767/G.U.S.

WYDAWNICTWA GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

PUBLICATIONS DE L'OFFICE CENTRAL DE STATISTIQUE

	Złotych		Złotys
I. MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY 1934. Wydanie polskie	1,00	I. PETIT ANNUAIRE STATISTIQUE. 1934. Edition française, anglaise et allemande	2,00
II. ROCZNIK STATYSTYKI MIAST POLSKI. Ostatni rocznik za rok 1930	4,00	II. ANNUAIRE STATISTIQUE DES VILLES DE POLOGNE Année 1930	4,00
III. KWARTALNIK STATYSTYCZNY. Prenumerata roczna w kraju	12,00	III. REVUE TRIMESTRIELLE DE STATISTIQUE. Abonnement annuel à l'étranger	16,00
Cena zeszytu oddzielnego według kalkulacji kosztów.		Prix d'un fascicule d'après le calcul des frais.	
IV. STATYSTYKA PRACY (kwartalnik). Prenumerata roczna w kraju	10,00	IV. STATISTIQUE DU TRAVAIL (revue trimestrielle). Abonnement annuel à l'étranger	14,00
Zeszyt oddzielny	3,00	Prix d'un fascicule	3,00
V. STATYSTYKA CEN (kwartalnik). Prenumerata roczna w kraju	8,00	V. STATISTIQUE DES PRIX (bulletin trimestriel). Abonnement annuel à l'étranger	10,00
Zeszyt oddzielny	2,00	Prix d'un fascicule	2,00
VI. HANDEL ZAGRANICZNY (miesięcznik). Prenumerata roczna w kraju	32,00	VI. COMMERCE EXTERIEUR (bulletin mensuel). Abonnement annuel à l'étranger	36,00
Zeszyt oddzielny	3,00	Prix d'un fascicule	3,00
VII. WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE (trzy razy na miesiąc). Prenumerata roczna w kraju	16,00	VII. INFORMATIONS STATISTIQUES (paraissent par décades). Abonnement annuel à l'étranger	20,00
Zeszyt oddzielny	0,60	Prix d'un fascicule	0,60
VIII. STATYSTYKA POLSKI. Wydawnictwo ukazuje się zeszytami, poświęconymi poszczególnym zagadnieniom. Do r. 1932 zeszyty opatrzone były numeracją rzymską. W latach 1932 i 1933 Statystyka Polski ukazywała się w dwóch serjach: A i B, opatrzonych każdą kolejną numeracją arabską. Od r. 1934 dawne serje zostały zamknięte i rozpoczęta została nowa serja C (format znormalizowany A ₄) z kolejną numeracją arabską.		VIII. STATISTIQUE DE LA POLOGNE. Cette publication paraît par fascicules consacrés aux différents problèmes. Jusqu'à 1932 les volumes étaient pourvus du numérotage en chiffres romains; au cours des années 1932-1933 la Statistique de la Pologne paraissait en deux séries: A et B, ayant chacune un numérotage à part. A partir de 1934, les deux séries terminées, on a commencé la nouvelle série C (de format normalisé A ₄), ayant un numérotage arabe.	
W Statystyce Polski w dawnej serji, opatrzonej numeracją rzymską, były drukowane między innymi wyniki I spisu powszechnego z dnia 30. IX 1921 r. (tomy XI-XXXVI).		La Statistique de la Pologne—ancienne série (avec le numérotage romain) comprenait, entre autres, les résultats du premier recensement général du 30. IX 1921 (volumes XI-XXXVI).	
W serji A Statystyki Polski były drukowane między innymi:		La série A de la Statistique de Pologne comprenait, entre autres:	
Drugi powszechny spis ludności z dnia 9. XII 1931 r. Formularze i instrukcje spisowe (tom I).	6,00	Le deuxième recensement général du 9. XII 1931. Formulaire et instructions (vol. I).	6,00
Małżeństwa, urodzenia i zgony 1927, 1928 (tom 27)	5,00	Mariages, naissances et décès 1927, 1928 (vol. 27)	5,00
W serji B Statystyki Polski ukazywały się między innymi:		La série B de la Statistique de la Pologne comprenait, entre autres:	
Zesz. 19. Statystyka skarbowa	1,00	Fasc. 19. Statistique des finances	1,00
21. Statystyka druków, 1932	1,40	21. Statistique des imprimés, 1932	1,40
23. Rozdział kredytów bankowych w Polsce 1931-1932	1,00	23. Répartition des crédits bancaires en Pologne 1931-1932	1,00
24. Preliminarze budżetowe związków samorządowych na rok 1933/34	1,60	24. Projets des budgets des administrations autonomes pour l'année 1933/34	1,60
Serja C		Série C.	
Zesz. 1a. Statystyka przemysłowa 1932 cz. I	3,00	Fasc. 1a. Statistique industrielle 1932, I-e partie	3,00
2. Przyczyny rozbieżności pomiędzy danymi statystyki polskiej i obcej w zakresie handlu zagranicznego	3,00	2. Les causes des divergences entre les statistiques du commerce extérieur polonaise et étrangères	3,00
3. Statystyka życia umysłowego i kulturalnego	1,20	3. Statistique de la vie intellectuelle et culturelle	1,20
5. Statystyka samorządowa 1931/32	1,20	5. Statistique des administrations autonomes territoriales, 1931/32	1,20
6-a i 6-b. Rocznik Handlu Zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i W.m. Gdańska. Część I i II, 1933	6,00	6-a et 6-b. Annuaire du Commerce Extérieur de la République Polonaise et de la V. l. de Dantzig, 1933	6,00
7. Ubój zwierząt gospodarskich w r. 1932	1,20	7. Abatage du bétail, 1932	4,00
8. Statystyka rolnicza 1933	4,00	8. Statistique agricole, 1933	4,00
9. Statystyka szkolnictwa 1932/33		9. Statistique de l'enseignement scolaire 1932/33	
10. Statystyka pocztowa, telegraficzna i telefoniczna za r. 1933	1,00	10. Statistique du service postal, télégraphique et téléphonique pour l'année 1933	1,00

Pełny spis wydawnictw ogłoszony został w Katalogu Wydawnictw Głównego Urzędu Statystycznego.

Od cen wyżej podanych udziela się 25% rabatu księgarzom, instytucjom państwowym i samorządowym; dolicza się zaś koszty wysyłki, które obciążają nabywcę, z wyjątkiem prenumeraty, do której koszty wysyłki są już włączone.

La liste complète des publications de l'Office Central de Statistique a été publiée dans le Catalogue des Publications de l'Office Central de Statistique.

Les prix des publications sont à augmenter des frais d'expédition à payer par l'acheteur, à l'exclusion des prix d'abonnement qui renferment aussi les frais d'expédition.

OFFICE CENTRAL DE STATISTIQUE DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE

STATISTIQUE DE LA POLOGNE, SÉRIE C, FASCICULE 12

EXCÉDENTS ET DÉFICITS BUDGÉTAIRES DES ENTREPRISES COMMUNALES EN 1931/32

VILLES AYANT PLUS DE 20 000 HABITANTS ET ADMINISTRATIONS
AUTONOMES D'ARRONDISSEMENTS

P A R

KAZIMIERZ ROMANIUK

WARSZAWA 1934

PUBLICATION DE L'OFFICE CENTRAL DE STATISTIQUE

G/67289

18767

18767

CENTRALNA BIBLIOTEKA
STATYSTYCZNA - GUS

087453